

SÍ, VULL!

*Jo no desitjo que les dones tinguin
poder sobre els homes, sinó sobre
elles mateixes.*

Mary Wollstonecraft

ÍNDEX

1.	INTRODUCCIÓ.....	5
2.	ORIGEN DEL MATRIMONI	7
2.1	ORIGEN DEL TERME	7
2.2	CARACTERÍSTIQUES GENERALS.....	7
2.3	FONAMENTS JURÍDICS.....	8
2.4	EFFECTES DEL MATRIMONI.....	10
2.5	EVOLUCIÓ HISTÒRICA.....	11
2.5.1	Costum matrimonial a l'antiga Grècia	11
2.5.2	El matrimoni a Roma.....	12
2.5.3	De l'inici del Cristianisme al Decret de Gracià. El dret antic (segles II-XII)	15
2.5.4	El Dret Nou: Des del Decret de Gracià fins al Concili de Trento (Segles XII-XVI) .	18
2.5.5	El Dret Novíssim: des del Concili de Trento fins a la publicació del Codi de Dret Canònic de 1917	19
2.5.6	Capítols matrimonials	22
3.	ROL DE LA DONA EN EL CODI CIVIL	24
3.1	L' EVOLUCIÓ DE LA DONA AL CODI CIVIL	24
3.2	ELS EFFECTES PERSONALS DEL MATRIMONI	26
3.3	EL PRINCIPI D' IGUALTAT ENTRE ELS CÒNJUGES	27
4.	LA DONA EN LA FAMÍLIA I EN EL MATRIMONI DURANT EL FRANQUISME.....	27
5.	EVOLUCIÓ DELS VESTITS DE NÚVIA	30
5.1	L'EDAT ANTIGA (3.500 aC - S.V dC)	30
5.1.1	Antiga Grècia (s. VII aC- IV aC) i Antic Egipte (2920 aC - 651 aC)	30
5.1.2	Antiga Roma (27 aC - 476 dC)	33
5.2	L'EDAT MITJANA (s.V dC – XV dC)	34
5.3	EL RENAIXEMENT (s.XV)	35
5.4	L'EDAT MODERNA (s. XV - XVIII)	37
5.5	EL BARROC (s. XVII)	37
5.6	EDAT CONTEMPORÀNIA (s.XIX - ACTUALITAT).....	39
5.6.1	Els vestits de núvia el 1840.....	40
5.6.2	Els vestits de núvia del 1850 al 1885.....	41
5.6.3	Els vestits de núvia del 1915 al 1935.....	42
5.6.4	Els vestits de núvia del 1940 al 1960.....	45
5.6.5	Els vestits de núvia del 1965 al 1990.....	47
5.6.6	Els vestits de núvia del 1995 a l'actualitat	49

6.	DISSENY DELS VESTITS	52
6.1	COSSOS DE LA DONA	52
6.2	FORMA DELS VESTITS	53
6.3	COLOR DELS VESTITS	56
6.3.1	Significats dels colors	56
6.3.2	Colors més utilitzats actualment.....	56
6.3.3	Quin to queda millor d'acord amb la pell?	57
6.4	TELES.....	58
6.5	COMPLEMENTS	67
6.6	COSTUMS I TRADICIONS	73
6.6.1	Portar una cosa nova, una vella, una prestada i una de color blau.....	73
6.6.2	Tirar el ram de núvia entre les convidades	74
6.6.3	Evitar portar perles	75
6.6.4	La tradició de posar l'anell al dit anular.....	75
6.6.5	El nuvi no pot saber res del vestit de la núvia	76
6.6.6	Tirar arròs quan acaba la cerimònia.....	76
6.6.7	Portar l'americana posada	76
6.6.8	Portar ous a Santa Clara	77
6.7	ANIVERSARIS DE BODA EN LA CULTURA POPULAR OCCIDENTAL	77
7.	PRINCIPALS EMPRESES DEDICADES A LA MODA NUPCIAL A CATALUNYA	78
7.1	1a EMPRESA: ROSA CLARÀ	78
7.1.1	Col·lecció Rosa Clarà 2017:.....	83
7.2	2a EMPRESA: PRONOVIAS.....	90
7.2.1	Col·lecció Pronovias 2017:	93
7.3	3a EMPRESA: RAIMON BUNDÓ.....	96
7.3.1	Col·lecció vestits de núvia Raimon Bundó 2017:	97
7.4	4a EMPRESA: NOVIA D'ART	99
7.4.1	Col·lecció vestits Novia D'art 2017:	100
8.	CONCLUSIÓ.....	102
9.	WEBGRAFIA	106
10.	ANNEX	

1. INTRODUCCIÓ

El treball de recerca és una de les inquietuds més grans que tenim els alumnes, fins i tot abans d'arribar al batxillerat. En el meu cas, tot i haver dubtat en algunes ocasions quasi sempre he tingut clar quin havia de ser el meu objecte d'estudi. Era conscient que hauria de dedicar-hi moltes hores i que no tenia sentit fer-lo si no en gaudia. Així que he apostat per un tema que posa en relació el que més m'agrada i amb el qual em sento molt còmoda: la moda i la dona.

Vaig pensar què era el que més m'agradava i més em motivava i vaig arribar a la conclusió que el món de la moda sempre m'havia apassionat. Un exemple era que cada estiu, quan estava a casa dels padrins durant el matí, em posava al cosidor de la padrina (és modista) i prenia les mides a la tieta, la meva germana, la mare, la padrina i, fins i tot, a mi mateixa. Després donava la forma que volia a unes teles que tenia i les cosia de tal manera que feia un vestit per cada una. Una anècdota que sempre m'explica la padrina és que el primer vestit que vaig fer, el vaig cosir al maniquí i a l'hora de treure'l per posar-me'l estava enganxat. En aquell moment no em va fer gens de gràcia, però la padrina em va dir que no patís, que era la primera vegada i que tenia molt de temps per davant per aprendre.

Un cop escollit l'àmbit, calia centrar-lo en un aspecte en concret, ja que tant la moda com la dona són uns temes molt amplis, amb moltes possibilitats i molt diferents entre si.

Finalment, he decidit de fer-lo sobre la figura de la núvia; tant estudiant la part externa, és a dir, els vestits, com la part dels drets que té abans, durant i després de casar-se.

Per començar, buscaré informació sobre l'origen del matrimoni, què implicava antigament que una dona es casés, com ha anat evolucionant aquesta institució, què diuen les lleis...

A continuació, parlaré sobre els drets que la dona té dins del matrimoni i de l'evolució del seu rol en els diferents codis de lleis fins a l'actualitat.

Després, em centraré en els vestits de núvia, estudiaré com ha anat canviant el seu disseny al llarg de la història, tant en les formes com en els colors i les teles. Continuant amb els vestits, faré també una recerca de quines són les principals empreses catalanes que es dediquen a la confecció de vestits de núvia tot buscant com són les seves col·leccions per al 2017, quina quantitat de vendes tenen i on les realitzen, quina és la història de l'empresa...

Vull investigar en quines edats es produeixen els matrimonis, tant per part de la dona com de l'home, quants dels matrimonis que es realitzen són religiosos i quants no, i com han anat evolucionant les xifres, quan es produeixen més casaments...

La informació l'extrauré bàsicament d'internet, però miraré també si trobo informació bibliogràfica que parli d'algun d'aquests aspectes. Per obtenir la informació sobre les empreses que es dediquen a la confecció de vestits de núvia he pensat d'escriure'ls un correu per demanar-los la seva col·laboració.

Tot plegat espero que m'ajudi a fer-me una idea més clara i aprofundida de què és el matrimoni, com ha evolucionat històricament, quins canvis suposava i suposa en la vida de la dona a nivell legal, a més de tots els aspectes més evidents sobre com han anat canviant els vestits de núvia, com són les col·leccions del 2017 de les principals empreses catalanes i quines tradicions acompanyen la cerimònia.

2. ORIGEN DEL MATRIMONI

El **matrimoni** és una relació entre dues o més persones amb un reconeixement social, cultural o jurídic. Té per finalitat proporcionar un marc de protecció mútua o de protecció de la descendència i pot ser motivat per interessos personals, econòmics, sentimentals, de protecció de la família o com a mitjà per a obtenir alguns avantatges socials. A més, el matrimoni pot ésser civil o religiós i, segons la religió o l'ordenament jurídic, els drets, deures i requisits dels contraents són diferents.

2.1 ORIGEN DEL TERME

El matrimoni va cobrar importància a l'època de l'Imperi Romà, per formalitzar legalment la unió de dues persones. La paraula "matrimoni" com a denominació de la institució social i jurídica deriva de la pràctica i del Dret Romà. El seu origen etimològic és l'expressió "matri-monium", que prové del llatí matrem (mare) i monium (qualitat de), és a dir, el dret que adquireix la dona per a poder ser mare dins de la legalitat.

La concepció romana té el seu fonament en la idea que la possibilitat que la naturalesa dona a la dona de ser mare queda supeditada a l'exigència d'un marit a qui quedar subjecta en sortir de la tutela de son pare i que els seus fills tinguin un pare legítim a qui estar sotmesos fins a la seua plena capacitat legal: és la figura del *pater familias*.

2.2 CARACTERÍSTIQUES GENERALS

La forma més habitual de matrimoni és entre un home i una dona, encara que la definició precisa d'aquesta relació varia d'unes cultures a unes altres. En diferents temps i llocs s'han reconegut altres varietats. Estadísticament, les societats que permeten la poligàmia com a varietat acceptada de matrimoni són més freqüents que les que només permeten la monogàmia. Tanmateix, la

monogàmia és la pràctica més comuna fins i tot en aquelles cultures considerades poligàmiques.

El matrimoni es considera un concepte important perquè contribueix a definir l'estructura de la societat, en crear un llaç de parentiu entre persones (generalment) no properes en línia de sang. Una de les seves funcions àmpliament reconeguda és la reproducció i socialització dels fills, així com la de regular el nexa d'unió entre els individus i la seva descendència que resulta en el parentiu, el rol social i l'estatus.

En les societats d'influència occidental se sol distingir entre matrimoni religiós i civil, essent el primer una institució sociocultural derivada dels preceptes d'una religió, i el segon una forma jurídica, pròpia de la societat i cultura que estableix aquesta llei, que implica un reconeixement i un conjunt de deures i drets legalment definits.

Segons l'Església Catòlica, l'origen del matrimoni no és cultural sinó que procedeix de la mateixa naturalesa de l'home ja que -com diu el llibre del Gènesi- al principi Déu els "va crear home i dona".

El matrimoni seria, per tant, una institució i no un producte cultural les principals característiques del qual -unitat, indissolubilitat i obertura a la vida- vindrien definides per la mateixa naturalesa de l'amor entre home i dona que exigeix als esposos amar-se l'un a l'altre per sempre i que aconsegueix la seua major expressió en el fill, fruit de l'amor.

El matrimoni concertat es basa en la selecció de la parella per part de familiars o persones especialitzades, com ara una alcavota, i s'oposa a la unió on els dos membres es coneixen i lliurement accepten el vincle després d'una fase de relació (on l'amor és l'ingredient principal).

2.3 FONAMENTS JURÍDICS

Les característiques generals de la institució del matrimoni incloses en alguns ordenaments jurídics són la dualitat, el contingut pel que fa a drets i deures i l'heterosexualitat. A partir del segle XX, i en les societats d'influència occidental

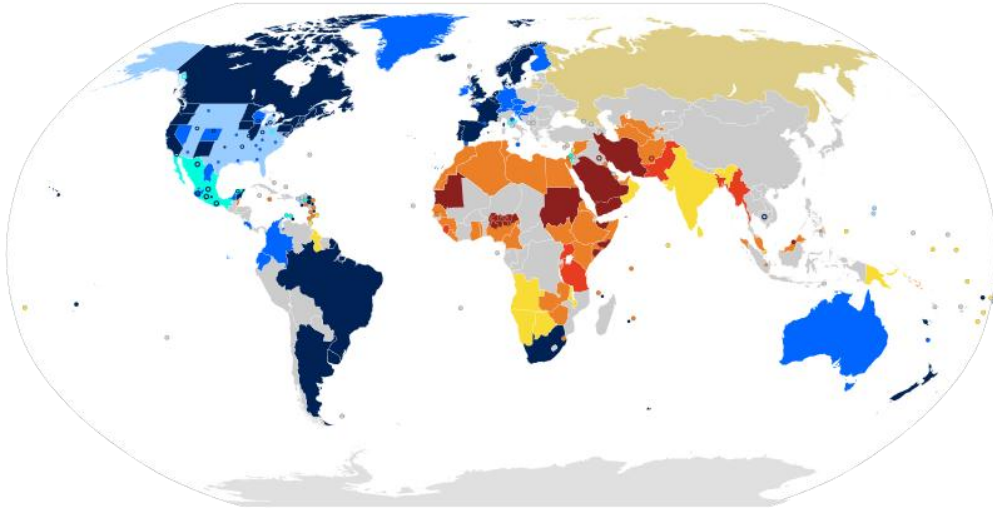
i procedent del liberalisme s'incorpora també el principi d'igualtat social, amb un pes creixent en les regulacions derivades.

- **La dualitat del matrimoni** és el principi pel qual la institució està prevista, en principi, per a unir dues persones i vincular-les amb vista a la seua convivència i procreació. Una excepció molt important a aquest principi es troba en alguns ordenaments (en especial els de base islàmica), que reconeixen la possibilitat que un home contraigui matrimoni amb més d'una dona; però fins i tot en aquest cas la institució vincula una persona amb una altra, per tant, les diverses dones que un musulmà pugui tindre no estan unides, en principi, per cap nexa jurídic ni tenen drets i obligacions entre si.

- **El contingut, quant a drets i deures dels cònjuges**, varia en funció de l'ordenament jurídic de cada país, però generalment tots els imposen l'obligació de viure junts i guardar-se fidelitat, de socórrer-se mútuament, de contribuir a l'alçament de les càrregues familiars i d'exercir conjuntament la potestat domèstica i la pàtria potestat sobre els fills, que es presumeixen comuns excepte prova en contra. Les singularitats del contingut del matrimoni quant a drets i deures dels cònjuges deriven en cada país de la seua pròpia concepció cultural de la institució, que ha donat forma a la mateixa en la seua legislació positiva i en la seua pràctica jurídica.

- **L'heterosexualitat matrimonial** exigeix la pertinença de cada contraent a un dels sexes, de manera que un home i una dona són els únics que, en principi, poden contraure matrimoni. Aquest principi està sent modificat en alguns països en favor del principi d'igualtat, a fi de reconèixer la paritat de drets i obligacions entre home i dona i estendre els beneficis que implica la institució del matrimoni a parelles formades per persones del mateix sexe.

Els Països Baixos, Bèlgica, Espanya, Canadà i Sud-àfrica, així com l'estat de Massachusetts (Estats Units), han admès el matrimoni entre dos persones del mateix sexe (matrimoni homosexual) i, per tant, han modificat l'anterior definició legal del matrimoni en concebre'l com la unió de dos persones.

- Permet el matrimoni.
- Es permeten les unions civils o semblants.
- Es reconeixen els matrimonis d'altres països.
- Força pena (presó) per ser homosexual (de 3 a 15 anys segons el país)
- Cadena perpètua per ser homosexual.
- Pena de mort per ser homosexual.

2.4 EFECTES DEL MATRIMONI

El matrimoni produeix una sèrie d'efectes jurídics entre els cònjuges i enfront de terceres persones, dels quals els fonamentals són les obligacions conjugals, el parentiu i el règim econòmic del matrimoni. A més, en la majoria de països produeix de dret l'emancipació del contraent menor d'edat, amb la qual cosa aquest queda lliure de la pàtria potestat dels seus pares i podrà d'ara endavant actuar com si fos major, encara que posteriorment es divorciï.

Moltes de les principals religions del món jutgen desfavorablement les relacions sexuals fora del matrimoni. Per moltes d'aquestes religions, les relacions sexuals d'una persona casada amb una altra de casada que no sigui el seu cònjuge és anomenat adulteri i considerat un pecat, la qual cosa continua sent, en alguns països, motiu de divorci.

En alguns països, com l'Aràbia Saudita, el Pakistan, l'Afganistan, Iran, Kuwait, Maldives, el Marroc, l'Oman, Mauritània, els Emirats Àrabs Units, Sudan o Iemen, qualsevol forma d'activitat sexual fora del matrimoni és il·legal. En alguns d'aquests països es castiga amb la lapidació. En moltes cultures, especialment musulmanes, les dones i les nenes que són acusades de tenir relacions sexuals fora del matrimoni són víctimes dels crims d'honor.

El matrimoni, en moltes doctrines, com la Catòlica Romana, exigeix la seua consumació per l'acte sexual. La no consumació (és a dir, el fracàs o la negativa a participar en el sexe) pot ésser motiu d'anul·lació.

Tot i això, hi ha parelles que segueixen casades sense tindre fills, ja sigui per elecció, per infertilitat o per qualsevol altre factor que impedeixi la concepció dels fills. En algunes cultures el fet matrimonial imposa una obligació a les dones a tenir fills. Així, per exemple, al nord de Ghana amb el pagament de l'escreix (donació de caràcter voluntari que el marit fa a la muller, que compensa en certa manera el dot aportat per ella per tal d'ajudar al sosteniment de les despeses familiars, d'acord amb el règim econòmic de separació de bens) és gairebé un deure per a les dones tindre fills. Això es tradueix en el fet que totes aquelles dones casades que utilitzin mètodes de control de natalitat afronten el perill d'ésser objecte de maltractaments físics o represàlies.

2.5 EVOLUCIÓ HISTÒRICA

2.5.1 Costum matrimonial a l'antiga Grècia

El matrimoni, a l'Antiga Grècia, és sobretot la unió de dues persones en un mateix culte domèstic, que tindran uns fills legítims com a continuadors d'aquest culte. En segon terme, és una associació d'home i dona per a compartir les penes i les bondats de la vida, amb la dona ocupant-hi un lloc sempre secundari. El fill mascle ha d'oferir, després de la mort del pare, els àpats fúnebres que han d'assegurar el repòs i el benestar dels avantpassats.

El matrimoni té, doncs, una importància especial, perquè el fill ha de perpetuar necessàriament el culte domèstic, i ha de ser sempre legítim. La dona té una representativitat escassa com a continuadora de l'*oïkos* (propietats, casa, bestiar...). Això fa imprescindible la recerca de fills mascles, dedicats no solament a l'administració i continuació del patrimoni familiar, sinó també a subministrar els soldats necessaris a la defensa de la *pólis*.

L'activitat pròpia de l'home era l'administració de l'*oïkos* i la transmissió d'aquesta herència; la dona quedava relegada al manteniment de la llar i a la procreació, no podia heretar, però sí transmetre l'herència a través dels fills. A Grècia la mort d'un home sense descendència implicava que el patrimoni es dividia entre els parents més propers. Aquest fet era una desgràcia política i religiosa: políticament perquè significava una disminució d'*oïkoi*' i en el pla religiós perquè es perdia una unitat de culte als avantpassats.

Donat que segons els codis grecs la dona no podia heretar s'establí la figura de l'*epíklera* o hereu femení: quan el ciutadà moria deixant només una filla, aquesta rebia els béns del pare, però havia de casar-se amb el parent més proper de la línia paterna per tal que administrés el patrimoni ja que ella no ho podia fer. El parent proper i marit, que solia ser el germà més gran del pare, en cap moment heretava el patrimoni; quan naixia un fill mascle, aquest esdevenia hereu de l'avi.

La institució de l'*epíklera* va funcionar a la Grècia clàssica, amb petites variants i denominacions, fins poc abans de l'expansió hel·lenística. L'establiment de la monarquia i l'individualisme trencaren les línies de parentiu i, a poc a poc, esdevingué innecessari. Cap al segle IV aC ja era una institució en crisi.

2.5.2 El matrimoni a Roma

El matrimoni, a Roma, es caracteritza per dos aspectes: en primer lloc, se circumscriu a la classe social dels patricis, als quals més tard s'afegeixen altres pobladors que adquireixen la ciutadania romana i, en segon lloc, respon a una sèrie de canvis produïts a llarg termini i que n'afecten l'existència.

El matrimoni romà és, potser, la institució que més es transforma al llarg de la seva història: oscil·la del matrimoni de l'època pagana al matrimoni cristià; no sols són diferents quant a concepció social i moral, sinó també quant a estructura jurídica.

Dins la història de Roma fins al segle II aC. Hi apareix un sistema matrimonial semblant al grec pel que fa a l'essència. Originàriament es confonia amb el dret sagrat patrici: era una unió santa, que establia entre l'home i la dona una societat completa de vida (*consortium omnis vitae*), constituïa, com a Grècia, una comunitat de culte i un lloc de procreació de l'hereu (*heres sacrorum*), que havia de perpetuar el culte als avantpassats.

La formació de la parella es contractava mitjançant una convenció, un contracte solemne i ritualitzat anomenat *sponsio* (d'aquí se'n deriva *sponsalia*: esposalles) duta a terme pel pare de la dona i el futur marit, com a prometatge. Hi havia un intercanvi d'anells i un seguit de pactes econòmics, entre ells la *pecunia* que el pare donava a la filla. La celebració posterior del matrimoni era de caràcter familiar i religiós, i no requeria cap acte jurídic formal. Hi havia ofrenes als déus, intercanvi de consentiments mutus davant dels membres de la família i almenys deu testimonis. Finalment, l'àpat de celebració.

Amb posterioritat al segle II aC, del dret clàssic i de la República, s'havien establert diferents tipus d'unió matrimonial: el matrimoni regular entre ciutadans romans (*iustae nuptiae*), el matrimoni inferior o concubinat, dels que no poden o no volen contractar les *iustae nuptiae*, els enllaços entre ciutadans no lliures i les unions entre esclaus.

Les núpcies —*iustae nuptiae, iustum matrimonium*— són establertes segons la normativa del dret, creen una comunitat de vida entre els esposos, i la dona hi adquireix la situació de *materfamilias*, l'esperança d'una descendència i el rang social del marit. Aquesta unió es distingeix del *stuprum*, o unió passatgera, i del concubinat.

El concubinat és considerat una unió honorable, per bé que no reconeguda pel dret. En principi, doncs, no té efectes jurídics. La distinció entre matrimoni i concubinat a Roma és difícil de separar en la pràctica. Ambdós són consensuats

entre home i dona, tenen la unió i la vida comuna, però, en no estar definit jurídicament, el fill resultant és de la mare, i aquesta pot ser tractada com a esposa, però no d'acord amb els títols de l'home.

A la fi de la república i durant l'Alt Imperi, entre els segles I aC i II dC, els costums matrimonials evolucionen novament. La pràctica de les *iustae nuptiae* era anteriorment relegada a les classes patrícies i als ciutadans que tenien béns a transmetre. Les classes urbanes o rurals sense ciutadania ni béns, sembla que practicaven el concubinat. Finalment, els esclaus tenien les unions que podien i amb la forma que podien d'acord amb l'habitual *contubernium*.

Tot això canvia el segle II dC. Tertul·lià explica que el matrimoni de les esclaves és un fet habitual, cosa que sembla indicar una variació profunda en la moral romana. Aquesta variació és entesa per un bon nombre d'estudiosos, com una conseqüència de l'expansió del cristianisme a Roma.

En el Baix Imperi (segles III-V dC), la legislació sobre el matrimoni és dominada pel règim imperial i per la preocupació moral cristiana. Vol garantir l'estabilitat de la unió, assegurar la comunitat i reciprocitat d'obligacions entre esposos i protegir els interessos de la vídua i dels fills. El matrimoni esdevé la creació d'una comunitat conjugal, més que el tractat entre dues famílies. I es constata la progressiva desaparició del concubinat, substituït per un matrimoni regular.

L'estabilitat de la unió és tractada a nivell d'esponsàlies, amb què es pretén garantir la promesa de matrimoni respectant la paraula donada des de les prescripcions cristianes. De Constantí endavant la ruptura injustificada de la promesa matrimonial rep una sanció legal.

En un llarg procés històric —tretze segles de vida romana—, el matrimoni passa de ser la unió entre parelles d'uns quants habitants privilegiats d'una petita ciutat de la península Itàlica, a constituir la unió de parelles en una extensa àrea geogràfica europea.

Les esposalles, com a contractacions prematrimonials, es readapten sobre la base dels interessos familiars. Primerament, el poder dels pares apareix nítid a l'hora d'establir els fills. Més tard, aquest poder es refugia darrere del consentiment mutu entre nuvis, que força i concreta la unió. El culte dels primers

temps als avantpassats de la família del marit passa, en l'etapa final del matrimoni romà, al culte comú cristià. La subjecció i assimilació de la dona a la família del marit, que s'estableix en la concepció primigènica del matrimoni, esdevé, amb el pas del temps, una societat que cerca l'amor i el respecte recíprocs.

2.5.3 De l'inici del Cristianisme al Decret de Gracià. El dret antic (segles II-XII)

En aquest període, es dona una etapa formadora i ordenadora de la institució matrimonial que serà realitzat per l'Església que, en el seu rol d'ordenadora social, acaba assumint una sèrie d'aspectes que en un principi li eren aliens, però que, en associar-se amb el poder de l'Estat, pren dins la seva responsabilitat i els quals desenvolupa fins a crear un cos jurídic. D'aquesta manera, fent servir una majoria de principis jurídics romans, l'Església empelta formes d'entendre el dret i el costum d'altres pobles. Tot això ve donat per l'obligatorietat de donar resposta als problemes socials bàsics. I arriba un moment a l'alta Edat Mitjana que es fa necessària la regulació del matrimoni pel fet que esdevé un problema social d'obligada resolució.

L'Església es veié enfrontada al poder civil romà, ja que anteposava el celibat a qualsevol altra condició civil dels seus membres. Aquesta anteposició es derivava de les paraules de l'evangeli de sant Mateu, que profetitzaven la segona arribada del Crist i la propera fi del món. No calia casar-se, perquè la procreació de l'espècie era ja innecessària. Escrits cristians posteriors presenten parers diferents: Climent d'Alexandria en el tercer llibre d'*Stromata* es mostra favorable al matrimoni, per contra Tertul·lià opina que el matrimoni fou necessari al principi de la creació per a poblar la terra, però en aquell moment —segle II dC—, essent imminent la fi del món, només es justificava per evitar la fornicació.

Com que se succeïen les generacions i la fi del món no arribava, el discurs va anar variant. El matrimoni va deixar de ser una cosa merament profana i acabà tractada —en el camp religiós— a nivell teològic des de l'anàlisi dels textos sagrats jueus i cristians.

Després d'això, les tensions entre celibat i matrimoni s'atenuen. El matrimoni s'acomoda damunt la legislació civil romana i la moral cristiana damunt la vida conjugal. Només queden tensions en contra del matrimoni en el si de l'Església en tant que es prioritza la virginitat i la continència com a superior a l'estat matrimonial.

La ingerència de l'Església en l'ordenació del matrimoni és lenta, en el segle IV encara es manté la separació entre la legislació civil i la doctrina cristiana. Sant Jeroni escrivia *unes són les lleis dels Cèsars i les doctrines de Papa i altres les de Crist i Déu*. La societat funciona, en allò matrimonial, sobre unes lleis paganes que el cristianisme a poc a poc anirà canviant. No és fins als segles VII i VIII que comença a legislar-se contra actuacions matrimonials concretes, com el rapte, les segones núpcies de la dona, la forma de celebrar el ritu matrimonial o els impediments sobre consanguinitat o sobre l'edat per a maridar-se.

Segons la legislació romana, les categories de la dona ajuntada a l'home per la via matrimonial eren dues: *sponsa* i *uxor*. Les dues categories eren resultat d'una forma matrimonial que s'iniciava amb les esponsàlies i acabaven amb la conducció de la dona a casa del marit. Els termes *sponsus/sponsa*, procedeixen de la paraula *spondeo*, prometre. L'*Uxor*, d'ungir, fa referència al costum de l'antiguitat d'ungir la dona quan arribava a la casa del marit acompanyada del seu seguici. El matrimoni tenia, doncs, dues fases, una de negociació entre famílies, que acabava en una promesa d'unió, i l'altra de compliment de la promesa. Aquesta fórmula va mantenir-se fins que la influència del cristianisme va introduir el terme *desponsatio*, un terme diferent de l'emprat per designar les esposalles romanes. L'origen del nou terme s'explica per la dificultat que van trobar els primers pares de l'Església en sorgir les preocupacions per determinar si Maria fou verge o no en concebre el seu fill, com també en tractar d'explicar en termes romans els usos i costums de la llei matrimonial mosaica, de Moisès, entre Maria i Josep.

En les traduccions dels Evangelis i en la literatura interpretativa dels primers autors cristians no encaixaven les fórmules romanes de *sponsa* i *uxor*. L'*sponsa* havia establert una promesa de matrimoni, no essent encara casada. Al seu torn, el nuviatge judaic constituïa l'inici del matrimoni; la llei mosaica ignorava el

matrimoni que es practicava a Roma. La preparació es limitava a pactar el règim del casament: el dot, l'herència dels futurs fills i en tot cas les indemnitzacions en cas de repudi. Els costums jueus tampoc no donaven gran valor religiós a la virginitat, excepte en sectes com els essenis.

D'aquesta manera, quan va haver-se d'explicar el règim matrimonial de la Verge, va adaptar-se el terme *desponsatio*, amb les seves variacions, per indicar que aquesta era casada però encara no havia consumat el matrimoni: la verge podia ser *desponsata* però no *nupta*. Traslladat això a la nova formulació matrimonial d'influx cristià, va fer que apareguessin les tradicions sobre les unions corporals per donar pas al reconeixement de l'estat de casat, com les benediccions del llit de noces, l'acompanyament al llit dels nuvis per part dels pròxims, l'allitament dels nuvis impúbbers, etc.

Desponsatio fou emprat en la traducció dels evangelis i en explicacions teològiques epistolars, en sermons, etc. que des d'aquest camp va passar a formar part de l'incipient dret canònic. De les diferents utilitzacions en destaca la interpretació feta en els tractats legals germànics: *desponsatio* apareix lligat amb la noció de matrimoni per etapes que tenen aquests pobles, en què les bodes, de l'inici a la consumació, passen per dues fases. Aquesta interpretació s'imposarà posteriorment. En el segle IX, els capitulars de Carlemany distingeixen *sponsa* i *desponsare*, segons que el legislador segueixi la tradició jurídica romana o la germànica. Gracià, en el segle XII, intentarà harmonitzar criteris amb el matrimoni rat i el matrimoni consumat i amb les fórmules consensuals ratificades per la còpula carnal com a fixació definitiva de l'estat matrimonial.

Dins el món feudal, les famílies, i encara més els llinatges, tracen la complexa trama del matrimoni a través de la llibertat de costums i la imprecisió del dret. Aquest es basa en el sistema de la *desponsatio*, que si al principi era un terme adoptat per a l'explicació del matrimoni de la Verge, es transforma en una mescla de costums i drets germànics i de l'antic dret romà.

Fruit d'aquesta manca d'ordre en què el costum ajuda a regir els actes humans, només hi ha un acte que pugui donar força i ratificar els llinatges i les famílies dels nuvis que han creat un vincle entre ells: aquest acte és la còpula carnal. La

unió sexual és la percepció entenedora per tothom i dóna fermesa a conceptes jurídics de tot tipus. Per això molta iconografia de la baixa edat mitjana conté l'escena en la qual es porten els nuvis al llit: entorn de la parella allitada, es poden observar els familiars i fins a alguna autoritat eclesiàstica que dempeus contemplen els nuvis. El dret canònic posterior qüestionarà sempre més, en els casos de separació o dissolució matrimonial, l'existència de relacions sexuals per poder fallar en un sentit o en un altre.

2.5.4 El Dret Nou: Des del Decret de Gracià fins al Concili de Trento (Segles XII-XVI)

Si a l'etapa anterior es caracteritza per una manca de regulació des del Decret de Gracià s'aprecia una altra actitud per part de la jerarquia eclesiàstica. Hi ha força indicis per establir la hipòtesi que, des del moment que els juristes del segle XII recuperen el dret romà, les esposalles convertides en matrimoni de futur poden satisfer els interessos de família en el casament dels fills. S'estableix una unió que no és plena i salvaguarda la posterior voluntat dels impúbbers i les conveniències de pares i tutors. El resultat va comportar un alentiment de la pràctica del casament d'infants pel costum, i van guanyar força les directrius matrimonials dictades per l'Església.

Des del segle XII, el pontífex romà —la seva cúria— és qui regula les normes canòniques. Això elimina la vaguetat jurídica anterior, que sorgia dels cànons dictats pels concilis regionals o dels decrets dels bisbes, i ara la normativa passa de localista a continental. Aquesta és la culminació d'un procés lent que s'havia iniciat amb la reforma gregoriana a la fi del segle XI i que continua amb el predomini d'allò espiritual sobre allò temporal, amb la independència i força que els papes assoleixen davant els emperadors alemanys.

EL dret canònic s'imposa, la regulació d'aquest és també de construcció lenta: S'inicia amb el Decret de Gracià aparegut entorn de l'any 1140 al qual s'hi afegeixen les *Quinque Compilationes Antiquae*, que es formen del *Breviarium* (1190) de Bernat de Circa aparegut el 1190, que recull les Extravagants dels papes Alexandre III, Luci III, Urbà III, Climent III, Celestí IV i

els manaments dels concilis lateranenses; la col·lecció segona d'Extravagants de Joan de Gal·les glossades i aparegudes en 1202; la col·lecció tercera, que recull decrets fins a Innocenci III, recopilats per Bernat de Compostel·la i Pere de Benevent; la quarta col·lecció recollida i glossada per Joan el Teutònic; i, finalment, la cinquena col·lecció d'Extravagants recollides pel papa Honori III quan era el monjo Tancred.

En 1230 apareixen les Decretals de Gregori IX, recollides per sant Ramon de Penyafort, que constitueixen la base del *Corpus Iuris Canonici*, on es reuneixen els textos anteriors depurats, més les normes establertes entre les Extravagants i Gregori IX. El llibre va ser dividit en cinc decretals; en la quarta decretal acumula tota la legislació sobre matrimoni.

L'aparició del Dret Nou, amb una forta regulació del matrimoni a l'inici i fins a la celebració, va conduir el matrimoni des d'una qüestió d'ordre privat a una d'ordre públic: i d'una expressió de la simple voluntat entre famílies a un afer conduït per l'Església.

Arran de la unificació del dret canònic, l'única via de casar criatures que va quedar fou la de la dispensa. La dispensa d'edat per casar-se considera la possibilitat de poder constituir matrimonis infantils sobre la base de raons de caràcter urgentíssim o per tal de posar pau.

2.5.5 El Dret Novíssim: des del Concili de Trento fins a la publicació del Codi de Dret Canònic de 1917

En aquesta etapa s'hi concreta una nova sensibilitat sobre el casament i es caracteritza per la consolidació del model matrimonial eclesiàstic, que s'imposa en la cultura occidental, introduint un eix del matrimoni entorn de les disposicions teològiques i canòniques. Un cop imposat aquest eix, el matrimoni es concreta com un sacrament de l'Església, la qual farà valdre la seva autoritat per reconduir definitivament vers un ordre l'àrea de les esposalles i els matrimonis. Les esposalles tindran ara una validesa parcial, en tant que, quan una de les parts no vulgui fer el pas del matrimoni, aquelles seran anul·lades pels tribunals eclesiàstics. Només planarà damunt d'ells la voluntat dels contraents.

D'altra banda, el matrimoni infantil es complicarà amb l'obtenció de dispenses, tant en la comprovació de la pubertat abans de l'edat legal, com en les raons de pau entre famílies. El segle XVIII, s'imposaran unes comprovacions sobre la maduresa intel·lectual dels infants. El Dret canònic final canviarà les edats per casar-se i les retardarà als 16 i als 14 anys dels nois i de les noies, respectivament.

D'altra banda, els canvis socials, les noves idees del Renaixement i la Il·lustració, l'augment de l'educació, el fet d'un enriquiment general i d'una millora sanitària, que es produiran lentament, faran que desaparegui la urgència d'establir aliances entre famílies mitjançant matrimonis a futur. I a la fi del segle XIX i en el segle XX, els casos de matrimoni infantil perdran la manipulació paterna per raons econòmiques, i reapareixeran, en els pocs exemples que hi ha, com a cobertura de les formes socials per raó d'embaràs prematur. El matrimoni infantil es veurà alhora reduït a casos anecdòtics.

El Concili de Trento declara com a dogma de l'Església que el matrimoni és un sacrament abans que un contracte i, per altra part, es discuteixen els casos del matrimoni clandestí i el divorci en cas d'adulteri. Amb el Decret Tametsi, aprovat a la sessió XIV del dia 11 de novembre de 1563, el casament queda normalitzat en el món catòlic: té una mecànica uniforme i una normativa sense gaires fractures.

El capítol I del *Decretum de Reformatione Matrimonii* (o Decret Tametsi) tracta de la forma de celebrar el matrimoni; el capítol II tracta de la cognació espiritual; el tercer capítol precisa els qui queden afectats per la pública honestat; el capítol IV contempla l'afinitat, els graus de parentiu i la seva dispensa; el capítol VI analitza els raptos; el VII, els bígams; el VIII, el concubinatge i les seves penes; el capítol IX parla de les interdiccions contra els qui coarten la llibertat matrimonial; finalment, el capítol X parla de les prohibicions matrimonials en èpoques determinades de l'any.

Cal afegir això a l'efecte global de la Contrareforma, que situa els fidels de l'Església catòlica lluny de la comoditat i distensió en la pràctica religiosa tinguda fins aleshores. Després de Trento, tal com va passar posteriorment a la Reforma luterana, va abandonar-se una religió dissoluta i es va passar a una religió

meticulosament ordenada. De manera que, tant en el sector protestant com en el catòlic, sorgeix una tendència en una religió tensa i legalista com va quedar establerta el segle XVI.

El monopoli que tenia l'Església catòlica des de feia segles sobre el matrimoni va ser trencat poc abans del Concili de Trento per la separació de l'Església d'Anglaterra i les Reformes luterana i calvinista. Com que cap d'elles no va estar d'acord amb els manaments del Concili de Trento, el matrimoni no fou considerat un sagrament, sinó un contracte laic; per tant, les actuacions sobre la constitució, separació o divorci, passaren a ser competència dels tribunals civils i no competència jurídica eclesiàstica, excepte en el cas de l'anglicanisme, que a l'inici va tractar en els tribunals de les diòcesis aquests casos.

A Europa els últims dos-cents anys han estat de canvis, des de la utilitat constatada del Codi de Napoleó i la influència de les escoles jurídiques alemanyes. Europa va dedicar-se a legislar sobre totes les parcel·les que podia del comportament humà i social.

El matrimoni, en passar de mica en mica a jurisdicció laica, també entra en aquesta dinàmica, que fins aleshores, a l'Antic Règim, només havia rebut atenció legal en la parcel·la que corresponia a salvaguardar l'acceptació i la voluntat paterna, així com en qüestions dotals o d'àmbit econòmic; és a dir, les merament contractuals.

Quan les idees renovadores socials entraren en la percepció de les classes dirigents de cada país, s'estableix al continent europeu un principi de divergència legal important quant a les edats mínimes per casar-se. Així en el segle XIX s'observen diferències importants: Àustria, 14 anys complerts tant per a l'home com per a la dona; Itàlia, Bèlgica i Romania, 20 anys complerts per a l'home i 15 per a la dona; Alemanya, 21 anys complerts per a l'home i 16 per a la dona. Als Països Baixos, Suïssa, Rússia i Hongria permeten el matrimoni a partir dels 22 anys en l'home i 16 en la dona, tots complerts; amb l'excepció de la zona caucàsica russa que té establerts 15 i 13 anys complerts, respectivament per a l'home i la dona. Dinamarca tenia establerts els 20 i 16 anys complerts. Espanya, Regne Unit, Portugal i Grècia conservaven les edats canòniques amb 16 i 14 anys complerts.

2.5.6 Capítols matrimonials

Són un negoci jurídic accessori del matrimoni, de la celebració del qual depèn la seva eficàcia.

La seva funció principal és la de permetre als cònjuges el pacte del règim econòmic familiar que més s'adapti a les seves necessitats i conveniències. També poden servir per a regular la successió *mortis causa*, pactant en ells la institució d'hereu, crear una comunitat familiar que obligui els seus membres a unir esforços i aportar els seus ingressos per a subvenir les necessitats familiars i establir beneficis viduals al cònjuge sobrevivent. Els capítols matrimonials són una de les institucions més característiques del dret civil català, bé que també són admesos en el dret espanyol i en el d'altres països (a França, Bèlgica i Suïssa amb el nom de *contrat de mariage*). A Catalunya hom pot atorgar-los abans o després del matrimoni i cal pactar-los en escriptura pública autoritzada per un notari. Presenten moltes variants, però és fonamental en gairebé totes l'existència de l'heretament que els pares fan a favor dels fills que es casen, per tal d'assegurar la perpetuïtat de la família i defensar la propietat dels patrimonis (heretament); hi figuren també molts altres pactes, tals com reserva de quantitats o de propietats per a dotar els altres fills (cabalers o fadrísters), reserva del dret a vendre i empenyorar per part dels pares donants, constitució de dot per a la futura esposa (restitució assegurada amb hipoteca) o per al futur pubill (aixovar), pactes referents a l'escreix, espoli o augment de dot, pacte d'usdefruit indefinit del consort que sobrevisqui sobre el patrimoni del premort, mentre aquell no es torni a casar, i d'altres. La importància del crèdit econòmic familiar, la transcendència que tenen els capítols per als atorgadors i llurs descendents, i la necessitat de complir les clàusules pactades sense que es produeixin canvis que puguin alterar l'equilibri de les prestacions conduïren al principi de la rigorosa irrevocabilitat dels capítols matrimonials al Principat de Catalunya (constitució *A foragitar fraud*), bé que l'actual compilació del dret català admet la possibilitat de modificar-los o deixar-los sense efecte, especialment quan hi vénen bé tots els qui els han atorgats o llurs hereus. La decadència a Catalunya dels capítols matrimonials, tant a les ciutats com al camp, és cada dia més notòria. Hi ha influït

la mecanització del camp, l'abandó de moltes cases pairals, i de pobles sencers, i la pressió fiscal (que pretén de veure un concepte tributari en cada pacte dels capítols). Persisteixen en algunes comarques interiors agrícoles, com a la Segarra (Cervera és la ciutat de Catalunya on se'n convenen més), al Pallars, a l'Alt Urgell, a Osona, al Bages, al Berguedà, al Solsonès, a la Garrotxa i a la Terra Alta. En comarques d'antiga tradició capitular (el Penedès, el Priorat, Anoia, l'Urgell, les Garrigues i la Conca de Barberà), per contra, gairebé han desaparegut. A la marina, des de Portbou a Sant Carles de la Ràpita, no se'n fa cap. Els capítols matrimonials (com a instrument que ha evitat la divisió dels patrimonis) han acomplert una funció històrica i social molt important i han creat una institució típica catalana, la casa pairal. Regulats en el nou codi de família del 1998, passen a ser constituïts en previsió d'una ruptura matrimonial i no per raó d'un matrimoni, com es considerava en l'anterior regulació. Pel que fa a la revocació, les donacions atorgades en capítols matrimonials poden ser revocables per incompliment de les càrregues en el termini d'un any, a partir d'aquell incompliment. En canvi, poden ser reduïdes només quan siguin inoficioses per raó de lilegítimes i en cas de supervivència de fills, i ja no en cas d'ingratitude del donatari ni per pobresa del donant.

3. ROL DE LA DONA EN EL CODI CIVIL

3.1 L' EVOLUCIÓ DE LA DONA AL CODI CIVIL

La dona ha estat marginada pel Dret Civil i així es va plasmar a la redacció originària del Codi Civil del 1889. Aquest evidencia una profunda desigualtat entre els sexes, formulada a través de diverses disposicions discriminatòries, sustentades per la presumpta debilitat i necessitat de protecció de la dona, equiparable, en molts casos, a un menor o a una persona incapacitada.

A això se li ha d'afegir que el nostre Codi Civil està inspirat en l'antic Codi Napoleònic del 1804, fidel divulgador de la superioritat de l'home sobre la dona i transmissor de la desigualtat de sexes. La legislació civil d'aquell moment vigent no era res més que un reflex de la societat del moment.

El nostre Codi Civil ha experimentat un llarg i difícil recorregut ple de successives reformes que han contribuït a un ascens satisfactori de la dona al Dret Civil. L'equiparació de sexes ha tardat molt en arribar. No va ser fins a la segona meitat del segle XX quan van començar els canvis legislatius donant un gir radical a la situació jurídica de la dona. La seva actual posició en el Dret Privat difereix molt de la que ha patit durant dècades.

En primer lloc, qualsevol persona, independentment del sexe, tenia fixada la majoria d'edat als 23 anys. No obstant, les dones no podien exercir aquest dret en el mateix grau que els homes, ja que les filles fins als 25 anys no podien abandonar el domicili dels pares, a no ser que fos per casar-se o per ingressar en una ordre religiosa o si qualsevol dels pares hagués contractat noves núpcies.

Així, durant la seva minoria d'edat estava sotmesa a la potestat exclusiva del pare, que com a norma general, era l'amo de la pàtria potestat. Ara bé, si amb el matrimoni s'aspirava a aconseguir major llibertat, aquesta esperança desapareixia automàticament al moment de contraure'l.

L'autoritat del marit era encara més dura i cruel que la paterna, col·locant a la dona en una situació d'absoluta discriminació respecte a aquest.

Una vegada contret el matrimoni la dona quedava relegada com a persona i la capacitat d'obrar, en molts sentits, quedava anul·lada. De fet passava a ser considerada pràcticament una menor o incapaç des del punt de vista jurídic.

Així es va plasmar l'antic article 1263 del Codi Civil, referit a la disposició de donar consentiment en els contractes que equiparava una dona casada amb els menors, els dementats i els sordmuts analfabets. Davant d'aquesta falta de capacitat d'obrar era d'esperar que la presa de decisions recaigués en el marit, cosa que es manifestava en situacions concretes.

Del mateix manera, i a favor del citat principi d'unitat familiar, el marit tenia la potestat d'elegir el domicili conjugal i la dona estava "obligada a seguir al seu marit on sigui que fixi la seva residència".

El pare era, normalment, l'únic titular de la dona, tal i com deia l'article 54C "El pare, i per defecte, la mare tenen la potestat sobre els seus fills". Aquest mandat no s'ajustava gens ni mica a la realitat quotidiana en la qual la mare era la que tenia contacte diari amb els menors i, consegüentment, la que a la pràctica exercia la pàtria potestat.

Fins ara, hem observat que les profundes desigualtats eren evidents en l'esfera personal, però la discriminació no queda aquí, ja que l'àmbit patrimonial no era aliè tampoc a aquesta situació desfavorable.

En efecte, el marit era el que ostentava la representació i la denominada "llicència familiar" vigent fins al 1975, i per la qual l'esposa havia d'obtenir el permís d'aquest per a la realització de diversos actes de contingut jurídic i patrimonial

El mateix passava en cas d'acceptar una herència o exercir el comerç, així com a l'hora de treballar, obrir un compte corrent, treure's el carnet de conduir o, fins i tot, el passaport.

La seva llibertat d'actuació quedava igualment anul·lada a l'hora d'adquirir o vendre els seus béns, ja que necessitava la llicència de poder del seu marit. L'explicació il·lògica, però que es donava era que l'esposa, amb el seu treball domèstic no remunerat, no servia per acreditar una credencial de poder que sí que demostrava amb escreix el marit en ser l'única font d'ingressos.

En relació al règim dels béns, l'article 59 manifestava que "El marit és l'administrador dels béns de la societat conjugal". Concretament i gràcies a la potestat que se li atorgava a l'article 1412 del Codi, el marit era l'administrador únic dels béns beneficiaris. Per beneficiaris s'entén que són béns comuns, però el seu poder no només es limita aquests sinó que també s'encarrega dels béns propis de la muller. Ja no estem parlant d'autorització, ja que ni tan sols era necessari el coneixement de l'esposa per a realitzar actes relacionats amb el patrimoni beneficiari. Aquesta capacitat de disposar lliurement del patrimoni va donar lloc al fet que la dona, en moltes ocasions, es trobés arruïnada econòmicament sense saber-ho.

Després d'haver fet un repàs al Codi Civil del 1889, no hi ha cap dubte que la submissió de la dona a l'home dins del matrimoni era, en molts aspectes, plena i fèrria i que la llibertat de la muller estava enormement coaccionada. És més, el Codi arriba reconèixer les accions que pot realitzar la dona sense la llicència del marit i, de manera expressa, només n'assenyala dos: atorgar testament i exercir els drets i complir els deures que li corresponguin respecte als fills legítims o naturals reconeguts que hagués tingut d'algú altre, i respecte dels béns mateixos.

Per sort, i després de molts esforços avui ens trobem davant d'un Codi Civil completament diferent, impregnat pel principi de la igualtat entre sexes i que recorre tots i cada un dels seus preceptes. La igualtat de drets i deures dels cònjuges és una realitat legislativa, tot i que a la pràctica no està tan clara encara.

3.2 ELS EFECTES PERSONALS DEL MATRIMONI

Com hem vist comptem amb un Codi Civil caracteritzat pel principi d'igualtat en tota la seva extensió. És per això que el matrimoni també està envaït per aquest principi i d'ell surten uns drets i deures que tendeixen a buscar la igualtat entre les dos persones que el formen, siguin del mateix o dels dos sexes.

Així és com el Codi recull una sèrie de deures que situen als dos sexes en igualtat de condicions.

A continuació podem analitzar com el matrimoni genera els mateixos efectes personals entre ambdós cònjuges i de quina manera apareix recollit normativament a l'actualitat.

3.3 EL PRINCIPI D' IGUALTAT ENTRE ELS CÒNJUGES

Proclama de l'article 66 CC que els cònjuges són iguals en drets i deures.

Aquesta norma representa un procés de canvi en el qual la dona ha passat de estar sotmesa al marit i de posseir una situació d'obrar enormement limitada, a una situació en la qual ambdós cònjuges es troben en total paritat dins del matrimoni i de la família.

El principi d' igualtat conjugal promulgat en aquest precepte és una fórmula que concreta allò disposat a l'article 32 de la Constitució ("L'home i la dona tenen el dret a contraure matrimoni amb plena igualtat jurídica") i de forma més general, a l'article 14 ("Els espanyols són iguals davant la llei sense que pugui prevaldre qualsevol discriminació per raó de (...) sexe (...)"). També es concreta igualment a l'article 44 del Codi Civil, que determina que l'home i la dona tenen el dret a contraure matrimoni conforme a les disposicions d'aquest Codi.

4. LA DONA EN LA FAMÍLIA I EN EL MATRIMONI DURANT EL FRANQUISME

Després de guanyar la guerra, el règim franquista inicià un procés de canvi per crear una nova societat basada en la utopia de Falange, una societat manipulable, dòcil i obedient.

La base d'aquest nou ordre era la família, que havia de ser el puntal de la societat per tal que aquesta quedés estructurada de forma "racional", tal com s'havia fet sempre.

Així, les dones, éssers fràgils físicament i mental, subordinades als homes i incapaces de fer res per elles mateixes fora de casa, havien de deixar els seus llocs de treball, per tal de tornar al lloc que els pertocava i aconseguir que aquestes noves famílies es mantinguessin unides i es creés així la nova societat desitjada pel règim: havien de tornar a casa.

“La nueva concepción moral i social de la mujer significa, ante todo, una restitución a su puesto familiar y un reconocimiento de justicia de su trascendental misión económico social... La mano de hierro del capitalismo industrialista arrebató la rueda de las manos de la dulce Margarita... Pues el retorno a ese hogar, como madre y señora ama, entre patriarcal e idílico... eso significa la restitución de la mujer a su puesto familiar.”

Així, per tal d'aconseguir “tancar” de nou la dona a la llar, el règim utilitzà tot el seu poder.

En primer lloc, recuperà la legislació de l'època napoleònica, legislació que marginava la dona i la descrivia com a un ésser inferior i depenent de l'home. Les principals mesures que afectaren la dona d'aquesta legislació foren:

- Les dones no podien heretar.
- No podien emancipar-se i marxar de la casa paterna fins als 25 anys, si no era per matrimoni o per fer-se monges.
- No podien disposar dels seus béns sense el permís del marit i, per tant, no podien comerciar amb ells.
- No podien treballar sense el permís del pare o del marit, ni cobrar el seu propi sou, que passava a mans masculines.
- Eren majors d'edat després que els homes
- No podien exercir certes professions, ja que seria un esforç massa gran per a elles. Més tard se'ls permeté jurídicament l'accés a qualsevol professió, però la realitat era que hi havia una forta discriminació que no ho permetia.

Però el règim no només utilitzà lleis i normes desfavorables per tal que la dona tornés a casa, al seu lloc tradicional, sinó que també utilitzà l'educació, inculcant a nens i nenes des de ben petits les seves futures "missions" com adults, educació que el mateix Franco encarregà a l'Església i a la *Sección Femenina*.

Així, doncs, la *Sección Femenina* separà els alumnes segons el sexe (tal com està explicat a *Fonaments de la nova educació*) per tal de poder ensenyar a cada sexe allò que li corresponia, i es proposà preparar les nenes per al seu futur com a mares i mestresses de casa:

"Hay que volver a poner al hombre los pies sobre la tierra. Y para la mujer la tierra es la familia. Por eso, además de darles a las afiliadas la mística que las eleva, tenemos que apegarlas con nuestras enseñanzas a la labor diaria, al hijo, a la cocina, al ajuar, a la huerta, tenemos que conseguir que encuentre allí la mujer toda su vida y el hombre todo su descanso."

5. EVOLUCIÓ DELS VESTITS DE NÚVIA

La indumentària nupcial és mil·lenària i la més antiga que s'ha trobat ha estat la Grega i Egípcia, aquesta tradició ha evolucionat tenint en compte els moments històrics i socioculturals de cada època, i ha estat contínuament en plena evolució. El color blanc no ha estat sempre una tendència, de fet a l'Edat Mitjana, els vestits eren normalment de color vermell, ja que era símbol de riquesa i poder. El color blanc va agafar importància cap al tombant del segle XX, des de l'any 1840, quan la reina Victòria d'Anglaterra s'hi va casar i es va convertir en una tendència per les núvies d'Occident. De fet, en cada cultura els colors tenen diferents significats.

5.1 L'EDAT ANTIGA (3.500 aC - S.V dC)

5.1.1 Antiga Grècia (s. VII aC- IV aC) i Antic Egipte (2920 aC - 651 aC)

En l'antiguitat, a Egipte i Grècia, la núvia vestia una peça de lli, adornada amb perles com a símbol de la continuïtat a la vida. A més a més, la núvia es recobria amb un mantell. Com a tocat utilitzava una corona de "murta", la flor sagrada d'Afrodita, deessa de l'amor. Les núvies gregues, van començar a utilitzar vestits que modelaven la silueta de la dona i marcaven els pits, tot utilitzant àrees fixes i plecs de roba. Algunes àrees del vestit estaven tenyides de púrpura, que era un color costós de tenyir. Sota el seu bust, la núvia portava un cinturó lligat amb un doble nus conegut com el nus nupcial o Hèrcules. La desconexió del nus tenia lloc a la nit de noces. Era molt simbòlic i el més important era la unió sexual de la núvia i el nuvi. La núvia també portava un vel de color taronja groc amb colorant del safrà. El safrà era associat a les dones per tractar els problemes menstruals. També es deia que els vels vermells o grocs evitaven totes les coses perjudicials. Sobre el seu vel portava un "Stephane", una corona nupcial. Abans i durant la cerimònia la cara de la núvia no podia ser exposada. No era fins a la "anakalypteria" que es descobria el rostre de la núvia. Ningú podia veure-la i era també la primera mirada que la núvia i el nuvi tenien entre si.

Imatge 1: Ritual matrimonial "anakalypteria"

Durant la unió, la núvia i el nuvi eren coronats amb corones de llorer. Les corones de llorer eren simbòliques per a la religió i també tenien la intenció de retre homenatge a les noces dels mortals. La núvia també portava joies especialment pel dia de noces, ja que era un dia molt significatiu en la seva vida. Els antics grecs creien que els diamants reflectien la flama de l'amor, i van pensar que eren les llàgrimes dels déus.

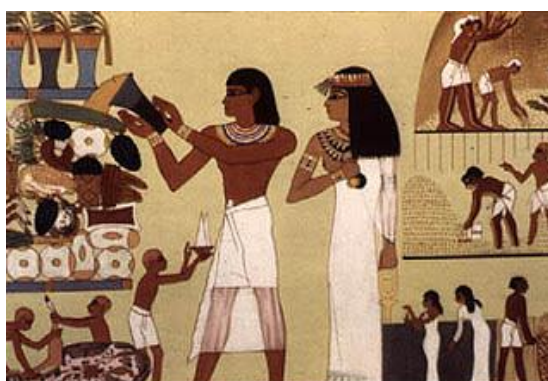
La núvia egípcia es casava molt jove, als 14 o 15 anys, perquè consideraven que la durada de la vida era relativament curta. No era necessari contraure matrimoni, però ho feien normalment les classes altes i qui s'ho podia permetre. Molts matrimonis havien de passar pel consentiment dels pares; era necessari, com ho han estat en totes les societats, especialment entre les classes altes. Però l'abundància de poemes d'amor entre els joves suggeria que moltes parelles s'enamoraven i es triaven com a companys per a formalitzar una relació. Curiosament, un dels noms més afectuosos amb què es podia anomenar l'estimat o estimada era "germà" o "germana" a l'antic Egipte. Això no té res a veure amb les relacions entre germans, però va portar a molts arqueòlegs i estudiosos a assumir erròniament que la majoria dels antics egipcis es van casar amb els seus germans. L'única finalitat la unió, era establir els drets de les dues parts en el manteniment i les possessions durant el matrimoni i després del divorci, si aquest fos el cas, molt similar als acords prenupcials d'avui dia. El que

és realment interessant és la igualtat de la dona amb els homes en els drets a posseir, administrar i rebre propietat. La monogàmia, llevat d'algunes classes altes, era una de les normes en la majoria de les parelles de l'antic Egipte. Un dels objectius del matrimoni, era tenir fills. A vegades hi havia un matrimoni de prova durant un any per veure si es produiria l'embaràs.

El vestit de núvia egípcia era extremadament llarg. Una de les característiques més importants d'un vestit típic egipci era que una àrea del bust estigués decorat amb detalls incrustats d'or. A vegades complementaven el seu vestit amb sabates d'aquest metall i ornaments, com les joies, collarets, polseres i anells d'or i pedres precioses. En general duien un xal que s'utilitzava com un barret. A més a més, podien portar una mena de casc d'or, si pertanyia a un estatus alt. Però també podien dur una corona d'or o algun tocat. La tradició del casament prohibia la revelació de la cara de la núvia als visitants, només la podia veure el marit i la seva família a declarar. Aquest xal cobria tota la cara de la núvia, a excepció dels ulls. Aquests mantons estaven decorats amb lluentons d'or i perles que penjaven sobre el front de la núvia. Aquest estil exaltava les característiques d'una dona i també mantenia el misteri femení. Tot i que les núvies egípcies cobrien el seu cos i la cara, el tipus de tela que utilitzen en els seus vestits del casament era el lli. Aquesta tela donava comoditat i frescor i els permetia moure's lliurement. No obstant això, de vegades les dones triaven les teles més formals i sofisticades, com la seda. De vegades portaven tatuatges a les mans fets de henna.

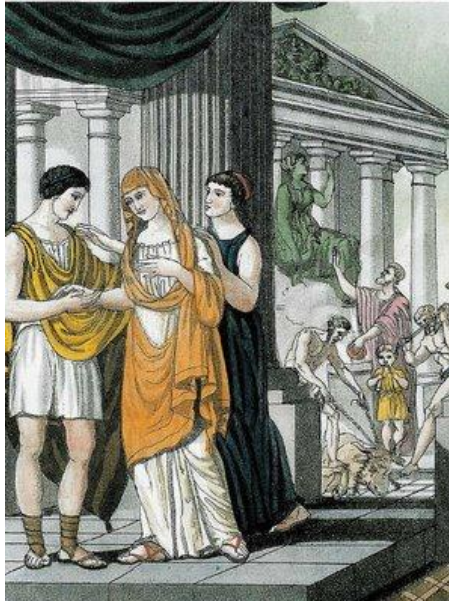
Imatge 2: Henna

Imatge 3: Matrimoni en l'Antic Egipte

5.1.2 Antiga Roma (27 aC - 476 dC)

Durant l'Imperi Romà la mare de la núvia vestia a la seva filla al matí del seu casament. La núvia romana es vestia amb una túnica blanca recta que arribava fins als peus com a homenatge a Himeneu, déu de la fertilitat i el matrimoni. La túnica estava cenyida a la cintura amb una banda de llana “cingulum”, tancada pel nus d'Hèrcules, un nus contra el mal d'ull i que només podia ser deslligat pel nuvi. El desenllaç del nus tenia lloc a la nit del casament, era simbòlic, i el més important era la unió sexual entre ells dos. La núvia es cobria amb un mantell de color safrà. Color que també era utilitzat a les sabates. Pentinada amb sis trenes, en honor de les verges vestals (sacerdotesses consagrades a la deessa de la llar), coronada amb una circumferència de flors de lis, blat, romaní i murta (que simbolitza la puresa, la fertilitat, la virilitat (home capaç de procrear) i una llarga vida). Aquesta corona tenia la funció de subjectar el vel (que simbolitzava el foc de Vesta, la deessa de la llar, i havia de ser retirat l'endemà de la unió en matrimoni). Aquest vel “flammeum” era de color vermell robí, taronja o groc. També duïen unes sabates d'un color marronós. El dia del casament les portes de la casa de la núvia es decoraven amb flors i llaços de colors.

Imatge 4: Núvia romana

5.2 L'EDAT MITJANA (s.V dC – XV dC)

Per al casament no s'utilitzava un vestit especial i únic per aquell dia. Les pintures que presenten casoris ens mostren la núvia amb un vestit semblant al dels personatges femenins que la rodegen. Aquest vestit no respon a cap cànon especial, però sol ésser un vestit luxós. Les núvies medievals, en lloc de portar una túnica blanca, portaven vestits de tons més profunds. El vermell va ésser el color preferit per al vestit de les núvies de les cases reials, ja que aquest color és el símbol del poder, el qual amb el casament continuarà, i alhora és símbol de la sang de l'estirp, que es renovarà amb el casori. El llenguatge de l'amor va declarar que el verd era el color de l'amor jove, i que el color blau era símbol de puresa, de manera que aquests dos colors també eren una opció popular entre les núvies. Els vestits blancs eren associats amb el dol, gairebé mai van ser usats. Les dones més riques, vestien vestits llargs i ajustats. Eren fets amb teles de luxe, com el vellut, la seda i el setí. Els matisos vermells i daurats eren populars. Generalment els vestits eren de dos colors i, de vegades apareixen com a patrons de ratlles i el domàs. Duien un gran escot i portaven mànigues completes o fins al colze. Les núvies de classe baixa es copiaven l'estil de les dones nobles, però amb teixits més barats, com el cotó i el lli. Portaven una corona de flors vermelles al cap i el cabell solt. La roba de la núvia s'associava

amb la bona sort, per això, els convidats perseguien la núvia al final de la celebració, per poder agafar la lliga. Tradicionalment, els homes que presentaven la seva dona amb la lliga es deia que tenien un matrimoni fidel.

Imatge 5: El matrimoni Arnifoli

5.3 EL RENAIXEMENT (s.XV)

El Renaixement és l'època de transició de l'edat mitjana a l'edat moderna. La dona no adoptà cap vestit especial per a les noces, encara que vestia luxosament, aquests podien ser portats per als casaments, i per altres ocasions solemnes. Els colors elegits per les núvies eren moltíssims. Duien pedreria en què ressaltaven les gemmes precioses, les perles i diamants, l'ostentació era la regla a les núvies renaixentistes que d'aquesta manera donaven més significació a les aliances (econòmicament) que a l'amor. Les representacions pictòriques mostren els vestits luxosos de l'època per representar les núvies amb diferents colors, blaus, daurats, vermells, l'un damunt l'altre, corresponents a cada un dels elements del vestit femení del segle XVI.

Això ho veiem a Les Noces de Canà.

Imatge 6: Les Noces de Canà (Veronese, 1563, Musée du Louvre, París)

Les descripcions dels vestits de casament de dames nobles no segueixen cap cànon especial de color i de tipus de teixit. S'usaven especialment els vestits de vellut negre amb dibuixos anellats d'or i també els de teixits amb dibuixos d'or amb fons de sedes de colors diversos.

Imatge 7: Vestit típic d'una núvia del Renaixement

5.4 L'EDAT MODERNA (s. XV - XVIII)

Al segle XV a Europa les modes les va marcar la Cort. A la zona de Borgonya, les núvies tenien un estil gòtic, superposant dos vestits, el de l'exterior amb colors vius juntament amb una faixa ajustada marcant les línies verticals. A més a més, duïen un tocat en forma de con, que acabava amb un mocador penjant transparent a la punta (com la imatge de la princesa de contes que tots tenim en ment). No obstant això, a Itàlia els vestits que lluíen les núvies eren més lleugers, amb estampats de flors, amb trenes, joies i lleugers vels. Al segle XVI la moda la va imposar la cort espanyola. Es van començar a marcar les corbes amb cossets que treïen la respiració, els cercles de filferro sota els enagos, el coll "acordi", i el vestit acabat amb una llarga cua, tot per aconseguir una postura estirada i gairebé altiva de la núvia. A poc a poc, amb el pas dels anys, els vestits es van adornar més, no només amb brodats, sinó amb més colors, llaços, volants, puntes ...

5.5 EL BARROC (s. XVII)

El s. XVII va marcar el començament de la importància de les puntes per a ornamentar el vestit nupcial. La punta va ser important tant en el vestit femení com en el masculí del Barroc. Els colors nupcials van continuar essent aleatoris i l'aparició del vestit blanc en alguna pintura, no vol dir que aquest fos el color propi del casament. La seda blanca acostumava a ser elaborada amb dibuixos, generalment fets amb fil d'or o d'argent, com és el cas del vestit de núvia de Maria de Medici en el seu casament per poders amb Enric IV de França el 1600, pintat per Rubens, on també es poden veure el coll i els punys de puntes que l'ornamenten, i el gran escot, característic del vestit Barroc.

Imatge 8: Vestit de casament de Maria Antonieta en la Pel·lícula "Maria Antonieta"

Imatge 9: Detall del quadre *La Boda por poderes de María de Medici con el Rey*

Els escots per al casament, van ésser criticats pel clergat, però les núvies de l'alta noblesa no deixaren la moda barroca i continuaren portant-los. La grandiositat i la teatralitat barroques es van fer evidents en tota mena de vestits de cerimònia i, un va ser el casament. El segle XVII, el vestit nupcial és de color negre o de tons pastel. Quan és blanc, no ho és completament i combina amb altres colors; s'adorna amb puntes i l'escot continua essent gran. Cap al darrer terç del segle, la moda femenina experimenta una preferència pels colors ivori i blanc per influència de l'ús cada vegada més extens del cotó en la indumentària.

El color blanc fou adoptat, doncs, tant per als vestits d'ús corrent com per als de cerimònia.

5.6 EDAT CONTEMPORÀNIA (s.XIX - ACTUALITAT)

Els teixits elaborats, deixaran pas als llisos i a la Revolució francesa ja es troben vestits de núvia de seda blanca llisa. Després de la Revolució Francesa, el vestit femení adoptà la forma camisa, sense cotilla interior, tot imitant les túniques de l'antiguitat. El món antic es veia en aquells moments de color blanc per influència de les teories estètiques de Winckelmann, que considerava que les estàtues antigues de marbre eren tal i com es conservaven, blanques, i no tenia en compte que originàriament havien estat policromades. El color blanc dominava, doncs en el vestit femení, en cotó i seda. El 1803, el primer Cònsol, Napoleó Bonaparte, va declarar el bloqueig continental i París, centre difusor de la moda, es va quedar sense els colorants per tintar teixits que arribaven a través de la Companyia d'Índies anglesa, això portà a l'extensió del color blanc per als vestits durant el primer quart del segle XIX. El vestit cerimonial va esdevenir blanc en totes les circumstàncies. A la pintura següent, la núvia porta un vestit blanc brodat i un vel de puntes al cap, el color persisteix encara en el mantell de cort de vellut porpra, les dames que li aguanten la cua porten el mateix color de vestit i mantell, només el vel distingeix la núvia.

Imatge 10: El casament de Napoleó I amb Maria Lluïsa d'Àustria de G.Rouget (1810, Musée du Château de Versailles)

Aquesta pintura ens mostra que durant el Primer Imperi el vestit de núvia era un equivalent del vestit de cerimònia. Però, l'any 1813 la revista de modes "Costumes Parisiens" proposa un vestit de núvia que és exacte a un de cort, només el vel de puntes i la diadema de flors, marca que es tracta d'un vestit nupcial. El vestit de color blanc o ivori per al casament amb diadema i vel, a vegades només amb diadema, és presentat a les revistes de moda a partir d'aquell moment com un vestit exclusivament amb aquesta destinació. A part de la difusió del color blanc, Napoleó va donar vida a les indústries de luxe franceses, entre elles la de les puntes, obligant així a les dones i homes a portar puntes en el vestit de cort. Es va retornar a l'antiguitat romana com el Primer Imperi, el vel fou adoptat per les núvies tot imitant el "flammeum" romà, però en blanc. Només es casaven amb vestits nupcials les classes altes, però més tard, l'entrada de la indústria, va permetre realitzar vestits més econòmics i es van començar a utilitzar en les classes altes i mitjanes. Mentre la burgesia, tot seguint la moda parisenc, adoptà el blanc per a vestit de núvia, els treballadors i pagesos també feien ús d'un vestit especial per al casament, però preferentment negre. El 1830 comencen a aparèixer els vestits de núvia de tul mecànic brodat a mà.

5.6.1 Els vestits de núvia el 1840

Va arribar el Romanticisme, quan la Reina Victòria d'Anglaterra es casà amb un vestit blanc de ras i puntes. Aquest fet va ser la consagració definitiva del blanc com a color nupcial per a les classes més benestants. El blanc va començar a tenir aquest significat actual: puresa, virginitat, glòria, pau, immortalitat ... Sens dubte, va ser tota una tendència en l'època que ha perdurat fins als nostres dies, tot i que ara el blanc té més tonalitats que van des del blanc perla, blanc trencat, marfil, beix, etc. També s'utilitzaven les crinolines i podem comprovar que les característiques dels vestits de núvia

seguien les tendències establertes del moment, les mànigues, uns pronunciats escots i també veiem una ornamentació de motius florals. Ús de la crinolina en els vestits nupcials romàntics

Imatge 11: Dibuix de la boda de la Reina Victòria d'Anglaterra

5.6.2 Els vestits de núvia del 1850 al 1885

Predominaven les faldilles bollades, sostingudes per la crinolina, les cotilles ultra ajustades i les mànigues llargues o curtes. En aquesta època va néixer l'avui anomenat tall princesa. Els vestits es complementaven amb vels llargs i el cabell es portava curt amb ones atapeïdes. El 1860 Ús de la crinolina. 1880 Ús del vestit tapisser recte i llarga cua. 1885 El polissó substitueix la crinolina.

Imatge 12: Vestit de núvia del 1850; faldilles bollades sostingudes per la crinolina

5.6.3 Els vestits de núvia del 1915 al 1935

Les faldilles bollades van cedir el seu lloc a les línies rectes i simples. Els adorns, inspirats en l'Art Deco, eren també simples i tenien alguns tocs d'encaix. L'accessori de moda era un barret petit tipus capell, que portava enganxat un vel llarg. Predominaven les mànigues llargues i els escots conservadors.

Imatge 13: Vestit tradicional de la núvia de l'any 1915

Al 1920 Els rams gegants es van posar de moda, com també ho van fer les corones de flors. En aquesta època també es va popularitzar un *look* menys conservador, que avui coneixem com a "Gran Gatsby": tocats amb plomes i perles, serrells i línies llises.

Imatge 14: Fotografia d'una parella de nuvis al 1920; s'hi pot veure com era un ram gegant característic d'aquella època.

Al 1930 no existeix un estil definit. En viure's la Gran Depressió, un període d'intensa crisi, moltes núvies usaven el mateix vestit de núvia que les seves mares. La majoria dels vestits estaven fets de raió, una tela significativament més barata que la seda. S'utilitzaven aplicacions de pedreria, vels llargs i voluminosos i ones àmplies en el cabell.

Imatge 15: Fotografia d'una núvia del 1930.

Al 1935 va néixer una aposta menys clàssica entre les núvies. Les faldilles bollades van desaparèixer de l'escena nupcial, i els tocats amb vels van fer de nou la seva aparició.

Imatge 16: Tocats al vel d'una núvia del 1935

5.6.4 Els vestits de núvia del 1940 al 1960

Els vestits voluminosos van fer el seu retorn triomfal. Es van usar vels llargs i curts, i el cabell es portava amb ones grans. Aquest *look* extremadament conservador es va complementar amb rams petits.

Imatge 17: Vestit de núvia amb un *look* conservador del 1940

El 1952 va ser una època marcada pel luxe i l'elegància. Solien usar-se vels que cobrien tot el rostre, i els guants de seda o encaix es van convertir en una mena d'obligació. Gran part dels vestits eren de màniga llarga. L'escot en forma de cor es va popularitzar per Elizabeth Taylor, que el va portar en la pel·lícula "El pare de la Núvia". També cal destacar l'impacte que va tenir el vestit de boda de la Jacqueline Kennedy. Es van començar a usar vestits a l'altura del genoll.

Imatge 18: Jacqueline Kennedy lluint el seu vestit de núvia al 1952

Imatge 19: Vestit d'escot en forma de cor d'Elizabeth Taylor al 1952

Al 1960 els vestits amb faldilles “bollades” i el tall just sota el genoll es van posar de moda entre les núvies més modernes. Es diu que els portaven així per poder mostrar les seves costoses sabates. Es van usar vels curts o barrets petits. Aquest va ser un estil popularitzat per Audrey Hepburn.

Imatge 20: Vestit de núvia de l'actriu Audrey Hepburn com a actriu en una pel·lícula

5.6.5 Els vestits de núvia del 1965 al 1990

Va ser al 1965 quan es van començar a utilitzar les mànigues tres quarts, els cinturons prims a l'altura de la cintura i els guants més llargs. El *look* es complementava amb un vel mitjà voluminós i un *bouquet* petit.

Al 1970 novament, les faldilles "bollades" van desaparèixer de l'escena nupcial. Es va popularitzar l'encaix; es van usar mànigues llargues i amples o bé, vestits sense mànigues. Entre les núvies *hippies* es van posar de moda les corones de flors, un *look* que recupera avui dia l'estil *boho-xic*. Així mateix, es va popularitzar l'anomenat *look* drapejat, que recorda a una deessa grega embolicada en un llençol.

Imatge 21: Núvia que porta unes faldilles “bollades” i corones de flors; 1970

Els vuitanta van estar marcats per vels catedral, vores amb encaix, mànigues “bollades” i rams de flors gegants.

Imatge 22: Vestit de boda de Lady Di; mànigues “bollades” i ram gegant.

L'època dels 90 va estar fortament influenciada per pel·lícules i sèries populars, com “Quatre Bodes i un Funeral”, el *remake* de “El Pare de la Núvia”,

“Les Noces del meu millor amic” i “Núvia a la fuga”. Es van conservar els vestits voluminosos, encara que amb formes més simples.

Imatge 23: Vestit de núvia de la pel·lícula “Núvia a la fuga”; 1999

Imatge 24: Vestit de núvia de la pel·lícula “Quatre bodes i un funeral”; 1994

5.6.6 Els vestits de núvia del 1995 a l'actualitat

En els anys 2000 es van veure apostes més arriscades en la passarel·la, enfocades cent per cent a l'alta costura.

Imatge 25: Vestit atrevit d'una núvia del 2002

Imatge 26: Vestit de núvia del 2009

Les últimes dècades han estat marcades per una enorme varietat d'estils. No obstant això, les principals tendències són les transparències, les aplicacions, l'encaix i l'adoració per la moda *vintage*.

Tot seguit hi ha un recull dels diferents tipus de vestits que es porten actualment:

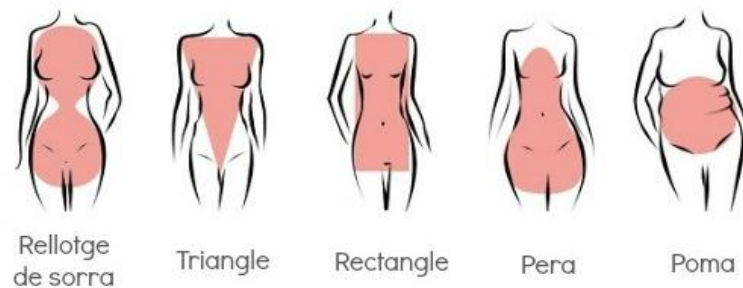

6. DISSENY DELS VESTITS

Per aconseguir que el vestit de núvia sigui el més afavoridor possible, s'ha de tindre en compte la forma del cos de la dona, però també tota una sèrie d'aspectes com ara la forma del vestit, el color, el tipus de tela.

6.1 COSSOS DE LA DONA

- **Rellotge de sorra:** Es caracteritza perquè les espatlles i malucs coincideixen, gaudeix d'una cintura molt refinada.
- **Triangle:** Es caracteritza per les espatlles amples i la cintura estreta.
- **Rectangle:** Es caracteritza perquè l'amplada de les espatlles coincideix amb la dels malucs, amb línia recta sense corbes.
- **Pera:** Es caracteritza per tenir les espatlles estretes, la cintura ben definida i els malucs amples.
- **Poma:** El tipus de cos de forma ovalada es caracteritza per tenir les espatlles rodones, esquena gruixuda, cames tornejades, cintura no definida i amb tendència a tenir panxa.

6.2 FORMA DELS VESTITS

Segons la seva forma podem parlar de diferents tipus de vestits de núvia.

- **Sirena**

Aquest tipus de vestit, també s'anomena d'estil trompeta; accentua la figura de la dona i en marca les seves corbes. És ajustat fins als genolls i a partir d'aquests, s'eixampla.

Es recomana que aquest tipus de vestit el porti una dona amb un cos en forma de rellotge d'arena o de forma rectangular. A més, és millor que la dona tingui una estatura alta perquè fa que sembli més baixeta.

- **Línia A**

Se'l pot anomenar vestit de tipus princesa; és un dels preferits d'entre les núvies d'occident ja que afavoreix molts tipus de cossos.

El seu disseny consisteix en una faldilla ampla en forma d'"A" amb una forma entallada per la cintura.

Afavoreix a les dones que tenen un cos en forma de triangle invertit, de tipus pera o de rellotge d'arena.

- **Imperi**

És afavoridor en molts tipus de cossos, per la qual cosa es un altre dels preferits de les núvies.

Té una cintura alta just a sota del bust i la faldilla cau de forma agraciada.

S'acomoda molt bé a les dones que tenen un cos en forma de triangle invertit, de tipus pera, de tipus poma o de tipus rellotge d'arena.

Es recomana que el portin dones primes amb un bust petit.

- **Tub**

Es caracteritza perquè queda ajustat gairebé des de les espatlles fins als peus. Generalment, tendeix a cobrir la figura per la qual cosa s'aconsella que la dona estigui en bona forma. No hi ha problema si la núvia és de poca altura ja que el vestit allarga la seva figura. Les dones han de sentir-se molt segures del seu cos perquè en marca tots els desperfectes.

S'ajusta molt bé a les dones amb un cos de forma de rellotge d'arena i sobretot de forma rectangular.

- **Ball Gown**

També se'l coneix amb el nom del típic vestit del "conte de fades" o com el de la "Ventafocs".

Generalment porta un cosset ajustat i faldilla amb enagos des del maluc, cosa que el fa bastant glamurós.

Tot i que s'ajusta a diferents tipus de cossos com per exemple el rellotge d'arena, el de poma, el del triangle invertit i el del rectangle, la màxima recomanació és per a les dones que tenen un cos de tipus pera amb uns malucs molt marcats. No és gens recomanable per a les dones petites perquè fa que semblin d'una mida més petita.

6.3 COLOR DELS VESTITS

El vestit de núvia no sempre ha estat de color blanc. Abans de l'any 1840 les dones d'Europa es casaven de negre, però la reialesa s'acostumava a casar de color platejat. El vestit constava d'una camisa i una faldilla perquè era una opció que també podia fer servir en altres ocasions especials

El canvi va tenir lloc al segle XIX quan la Reina Victòria es va casar amb Albert de Sajònia-Coburgo-Gotha amb un vestit de color blanc.

A partir dels anys 40 totes les espanyoles es van començar a casar de blanc.

6.3.1 Significats dels colors

- El color blau significava que l'amor seria etern.
- El color perla que viuria en un remolí de sentiments.
- El cafè que sempre es viuria en el poble d'on es procedia.
- El vermell significava que la núvia desitjava la seva pròpia mort.
- El groc significava pena per qui es casava amb ella.
- El verd va tenir molts significats, ja que podia significar pena de ser vista, i per altres cultures era símbol de promiscuïtat.
- El rosa era sinònim d'esperit que s'enfonsava.
- El gris significava que la núvia marxaria lluny.
- El negre significava que es desitjava tornar, després va ser considerat el color de la mala sort.

6.3.2 Colors més utilitzats actualment

- Blanc brillant: Aquest blanc és un color net i brillant, és ideal per pells morenes, ja que hi ressalta molt.
- Ivori o marfil: Aquest és un blanc crema, amb tons groguencs.
- Blanc natural o blanc diamant: És un to menys que el blanc brillant. Ideal per la majoria de persones.

- Champagne: Blanc suau amb tons roses.
- Beige: És un to més fosc que els altres tons de blanc.

6.3.3 Quin to queda millor d'acord amb la pell?

- Si la pell és molt blanca, el color que millor quedarà és l'ivori. No es recomana un blanc brillant.
- Si la pell és blanca amb tons rosats, el millor color és el crema.
- Si la pell és blanca amb tons groguencs, queda bé el color blanc natural o un color *champagne*.
- Si la pell és morena, gairebé tots els tons blancs queden bé.

6.4 TELES

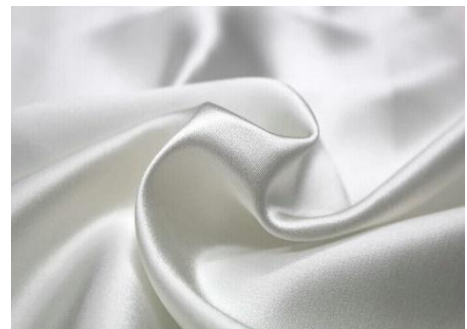
- **Bambula:** Té uns plecs característics que fan un efecte arrugat. S'utilitza per confeccionar vestits molt frescos i còmodes, que no es planxen. Es pot trobar bambula de seda, de cotó o fibres sintètiques.

- **Brocat:** És una tela generalment de seda amb brocats en relleu de fils de metall o de seda més brillant, que formen diferents formes o dibuixos.

- **Crep:** És una tela suau d'aparença irregular i superfície granulada. Hi ha una gran varietat de crepès: crepè de llana, georgette, marroquí, prisat ... Es pot trobar en seda, llana o cotó.

- **Charmeusse o setí charmeusse:** Setí de seda suau amb molta caiguda. És una tela molt lleugera, i té dos costats un mat, i un brillant.

- **Chiffon:** Tela de textura molt suau; generalment de seda, polièster, o raió. Li dóna una caiguda molt sinuosa als vestits en capes i plecs. És adequat per confeccionar vels.

- **Damasc:** Tela forta de seda o llana amb dibuixos formats amb el teixit. El veritable domàs és un teixit de seda natural.

- **Dupioni:** teixit de seda natural amb textura i brillantor. És de pes mitjà i s'arruga amb facilitat.

▪ **Encaix:** És un teixit amb calats i malles, amb flors o figures que es fan amb boxets. Hi ha diverses varietats d'encaix:

- **Encaix *alencón*:** Es tracta d'un encaix de flors i garlandes sobre una malla fina. Els motius es broden amb un cordó gruixut anomenat *cordóné*.

- **Encaix *chantilly*:** Encaix de fi entreteixit amb brodat de flors i branques, a vegades els motius es delineen amb un fil.

- **Encaix *guipur/venise*:** És un encaix més pesat i gruixut. No té malla al fons que mantingui els motius.

- **Encaix schifflí:** És un encaix lleuger amb dissenys brodats sobre l'entreteixit.

- **Falla:** Tela amb una textura gruixuda i de trama rugosa però molt fresca, elaborada en seda o raió.

- **Gasa o mussolina:** És una tela suau, lleugera i de molt poca densitat, gairebé transparent. És ideal per vestits vaporosos i delicats. Procedeix de la família de la mussolina. És ideal per a la confecció de teixits d'estiu.

- **Gazar:** Seda natural molt fina i d'un tacte molt suau.

- **Georgette:** Teixit fi de seda natural que pot ser brodat amb diferents dibuixos.

- **Lamé:** Tela teixida amb fils brillants, especialment de color or o plata.

- **Mikado:** Tela de seda natural gruixuda que té una textura granulada i una lluïssor mat. És una mica rígida, té molt de cos i és ideal per vestits clàssics i amb volum. No s'arruga amb tanta facilitat com altres teles confeccionades amb seda, és ideal per a núvies que vulguin estilitzar figura i potenciar detalls del vestit.

- **Tafetà:** Teixit de seda llisa, prima i espessa amb una textura forta.

- **Moaré:** Teixit gruixut amb forma d'ones, de major cos que el tafetà. En sotmetre'l a pressió per mitjà de cilindres gravats s'obté l'efecte d'ones o marques d'aigua.

- **Organdí:** Tela de seda o cotó que es caracteritza per la seva rigidesa. És una tela fina, gairebé transparent, que de vegades pot estar brodada.

- **Otomà:** És una tela de seda gruixuda, forta, resistent i amb molt de cos. Té un aspecte ratllat i brillant.

- **Peau de soie:** Tipus de setí que no és gaire brillant, és més aviat mat. Té una textura mitjana-grossa que permet perfectes drapejats.

- **Ras o setí:** Teixit de fil de seda, fort i de superfície molt llustrosa. Es destaca pel seu acabat i cos.

- **Xantung:** Teixit que imita la seda salvatge amb uns nusos pronunciats. Té molta textura i brillantor. Pot confeccionar-se en cotó i raió.

Vellut: Teixit elegant i suau, apte només per a climes molt freds o casaments d'hivern.

- **Tul:** És un teixit prim, lleuger i transparent de seda, cotó o fil, que forma una malla generalment en octògons. Hi ha moltes varietats de tul:

- **Tul il·lusió:** No té gaire caiguda, però té volum.

- **Tul *plumeti*:** Teixit molt fi i transparent fet de cotó o fibra artificial que té una caiguda molt delicada. Té un tramat que formen uns piquets amb el mateix fil. Sol ser un teixit de cotó amb dibuixos senzills brodats, mitjançant uns fils anomenats "lappet" que s'insereixen en el teler a l'hora de fabricar-los. Hi ha el denominat fals *plumeti* que es diferencia de l'original perquè els piquets no formen part de l'entramat de la tela sinó que s'hi han enganxat.

- **Tul seda:** És un teixit natural, el més suau de tots, i el que té més caiguda.

- **Tul sedós:** Té un tacte molt suau, com la seda, però és acrílic. Té molta caiguda.

- **Tul suau:** És igual que el fi, l'únic que canvia és el tram de dels fils, que estan més junts, per això el tacte sembla més suau.

6.5 COMPLEMENTS

Hi ha molts complements i accessoris que s'utilitzen depenent del gust de la núvia. Els més habituals són:

- **Arracades i anells**

- Tocats i cintes

- Cinturons

- Pintes

- **Tiars**

- **Forquetes**

- **Sabates de núvia**

- **Ferrals**

- **Ponxos i capes**

- **Estoles**

- Para-sols i paraigües

- Ventalls

- Lligues

▪ Coixins

▪ Cistelles

▪ Mocadors

- Ram

6.6 COSTUMS I TRADICIONS

Les tendències i les modes dins del món dels casaments han canviat molt al llarg dels anys, però encara avui trobem tot un seguit de tradicions i supersticions que pesen molt i que no es deixen de fer el dia del casament, especialment les núvies. Ara bé, cal tindre molt en compte que cap d'aquestes tradicions que explicarem a continuació s'han de dur a terme obligatòriament. Són això, tradicions, aspectes que han perdurat en el temps.

Fem un petit repàs de les tradicions més importants i arrelades a Catalunya per tenir un matrimoni durador, ple de bona sort i sense mals auguris

Per part de la núvia:

6.6.1 Portar una cosa nova, una vella, una prestada i una de color blau

Possiblement és una de les tradicions més populars i que qualsevol núvia no vol passar per alt el dia de l'enllaç. La tradició diu que una núvia ha de dur quatre elements ben diferenciats per a que tot vagi bé. Què significa cada element?

- **Portar un objecte o peça nova** dona pas a les esperances d'iniciar una nova vida que sigui plenament feliç. El simbolisme en estat pur que augura prosperitat i felicitat al matrimoni.

- No pot faltar tampoc **alguna peça vella** i usada anteriorment. Això simbolitza la connexió de la núvia amb el seu passat, tan familiar com d'amistats.
- **Portar alguna cosa prestada.** El simbolisme d'aquest fet es tradueix en l'amistat. La tradició més pura diu que aquest element l'hauria de deixar una amiga feliçment casada, i no només això sinó que l'hauria d'haver dut ella el dia del seu casament.
- **Portar un element blau** simbolitza la fidelitat de la parella. Actualment les núvies opten per portar algun petit detall de color blau, ja sigui a la lliga, alguna joia o complement, o fins i tot algun motiu del seu vestit o sabates. A l'antiguitat però, aquest simbolisme quedava reflectit en el vestit de la núvia, que per norma era de color blau. Aquesta tendència va canviar per donar pas al vestit de núvia de color blanc, que significava la puresa de la dona.

6.6.2 Tirar el ram de núvia entre les convidades

Actualment aquesta tradició s'està perdent força, si bé encara hi ha moltes núvies que la duen a terme. Aquí el simbolisme diu que la dona que agafi el ram al vol serà la propera a contraure matrimoni. Anys enrere era un moment molt esperat per totes les dones, especialment per les solteres. Lligat amb això, hi ha una tradició popular basada en la idea que si la núvia vol que es casi una amiga, ha d'escriure el seu nom en un paperet i guardar-lo a la seva sabata dreta fins que acabi la cerimònia.

6.6.3 Evitar portar perles

Que la núvia porti perles el dia del casament es considera mal auguri. Les perles simbolitzen llàgrimes, per tant, si la núvia en porta el dia del casament significarà malestar dins del seu matrimoni.

Fins ara hem vist tradicions centrades sobretot en la figura de la núvia, però, què passa amb les càrregues simbòliques referents a la parella?

6.6.4 La tradició de posar l'anell al dit anular

En l'antiguitat es deia que d'aquest dit en sortia una vena que anava directament al cor. D'aquí que encara actualment se segueixin posant les aliances en aquest dit de la mà esquerra.

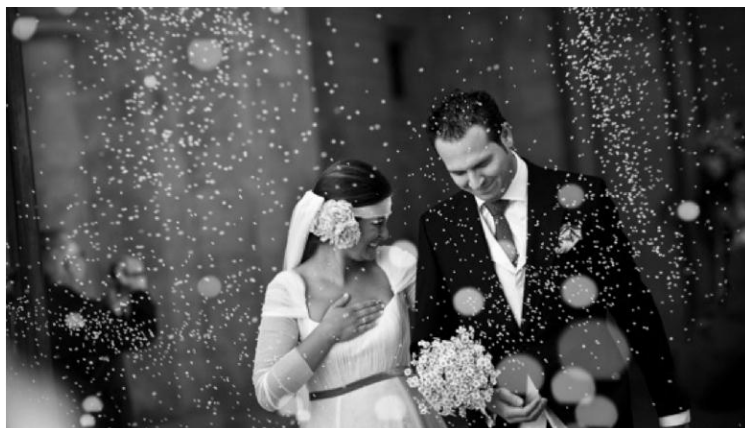
6.6.5 El nuvi no pot saber res del vestit de la núvia

No podem pas obviar un altra tradició molt especial per a la parella. El vestit és el secret millor guardat de la núvia. A més a més, si seguim aquesta tradició al peu de la lletra, la parella no s'hauria de veure el mateix dia del casament fins que no s'arribés a la cerimònia. El simbolisme d'aquest fet repercuteix en la sort durant el matrimoni: veure's abans provocarà problemes financers, sentimentals i finalment el trencament de la parella. A l'Edat Mitjana ja es va instaurar que cadascú, tot i viure junts, havia de passar la nit d'abans del casament a casa dels seus respectius pares.

Ja hem vist la núvia, la parella, però i els convidats? També tenen la seva part de tradició a complir.

6.6.6 Tirar arròs quan acaba la cerimònia

És una de les accions més típiques que encara es duen a terme. L'arròs és símbol de fertilitat i que la parella pugui engendrar molts fills. Aquesta tradició neix a Àsia.

6.6.7 Portar l'americana posada

La tradició també marca que els homes convidats al casament **no es poden treure l'americana** fins que el nuvi ho faci (si és que ho fa). Simbolitza respecte cap a l'home.

6.6.8 Portar ous a Santa Clara

És una tradició molt especial que en cap cas recau en la parella. De fet, els nuvis no haurien ni de fer-ne la proposta, sinó que la família més propera o els amics són els qui haurien de dur a terme aquest petit ritual. La tradició diu que això ajudarà que faci bon temps el dia del casament. El cistell ha de dur una dotzena d'ous i un paper amb el nom de la parella, la data del casament i el lloc on se celebrarà. La cistella s'hi ha de dur el dia abans del casament.

6.7 ANIVERSARIS DE BODA EN LA CULTURA POPULAR OCCIDENTAL

La cultura occidental celebra els aniversaris de casament i els associa a un element material. Els més comuns són els següents:

- 1r aniversari: paper o cotó
- 5è: fusta
- 10è: estany
- 12è: seda
- 15è: vidre o cristall
- 22è: bronze

- 25è: plata
- 30è: perla
- 50è: or
- 60è: diamant
- 70è: platí

7. PRINCIPALS EMPRESES DEDICADES A LA MODA NUPCIAL A CATALUNYA

Ara com ara les 700 empreses dedicades a la moda nupcial que hi ha a Catalunya donen feina a 13.000 persones. La facturació se situa al voltant dels 1.300 milions d'euros i si se li suma el negoci d'equipaments nupcials arriba als 5.000 milions d'euros (incloent banquets, flors i viatges).

Catalunya ha assolit el lideratge indiscutible en moda nupcial, no perquè hi hagi més casaments que a la resta de l'Estat, sinó perquè ha begut de la tradició de la indústria tèxtil catalana, que va donar lloc a un subsector industrial potent i que ha acabat catapultant en el pòdium mundial marques catalanes com ara *Pronovias*, *Rosa Clarà*, *Raimon Bundó* o *Novia d'Art*, a més d'altres dissenyadors més petits que han incorporat el vestit de núvia en les seves col·leccions.

7.1 1a EMPRESA: ROSA CLARÀ

Rosa Clarà i Pallarès (Barcelona, 1959) ha estat modista i empresària del sector de la moda a partir de la seva empresa, fundada el 1995. El 2017 se li va concedir la Creu de Sant Jordi per la seva destacada participació

ROSA CLARÀ

en el món de la moda femenina i per haver contribuït a la projecció exterior de Barcelona i Catalunya.

Rosa Clará va iniciar la seva trajectòria empresarial en el sector de la moda nupcial fa gairebé 20 anys, quan va obrir la seva pròpia botiga de vestits de núvia a Barcelona. Oferia dissenys innovadors creats amb teixits de la màxima qualitat a una veta de mercat creixent que no s'identificava amb el producte que trobava fins aquell moment.

Aquesta nova percepció de la núvia va revolucionar el sector i, al cap de poc temps, s'obrien botigues pròpies i franquícies de Rosa Clará a la resta d'Espanya i començava una època d'expansió internacional.

La consolidació de la companyia i la seva posició hegemònica dins el sector van arribar, entre altres vies, mitjançant la col·laboració amb dissenyadors d'alta costura (Christian Lacroix, Karl Lagerfeld, Zuhair Murad), amb els quals es van signar contractes d'exclusivitat per fabricar i distribuir les seves col·leccions de núvia arreu del món.

Aquesta decisió, combinada amb la potent imatge de marca que projecta Rosa Clará inaugurant cada edició de la "Barcelona Bridal Week" (un dels salons de moda nupcial més prestigiosos del món) i la creixent demanda de les *celebrities* per vestir els seus dissenys nupcials, va ajudar a consolidar totes les marques del grup a escala internacional i va facilitar la venda dels productes als cinc continents mitjançant botigues pròpies, franquícies i establiments multimarca.

Un cop assolida la consolidació al sector nupcial, el nou repte de Rosa Clará era oferir un servei integral tant a les núvies com a les seves acompanyants, un projecte que es va materialitzar l'any 2007 amb la creació de la col·lecció de vestits de festa "Rosa Clará Cocktail". Aquesta aposta, sumada a les col·leccions ja existents de complements, va permetre al grup aconseguir aquest objectiu.

Actualment Rosa Clará compta amb tres centres a Espanya. La nova seu està situada al carrer Quatre Camins de Barcelona i acull les oficines corporatives del Grup. El segon edifici, que abans feia les funcions de seu central, es troba a l'Hospitalet de Llobregat i és el centre de logística i producció de l'empresa. Per acabar, l'edifici de Sant Just Desvern de 5.000 m² actua com a centre polivalent amb dues funcions essencials: centre de desenvolupament i innovació de

producte i *showroom* per mostrar les noves col·leccions als més de 3.500 clients de 86 països que el visiten cada any.

A aquestes infraestructures cal sumar-hi la seu de la filial nord-americana situada a Nova Jersey que, juntament amb la de Mèxic (creada l'any passat) i la de Brasil, constitueixen les tres filials amb activitat logística i d'operacions de la companyia.

Rosa Clará és una de les marques més importants en el sector de moda nupcial, mai deixa a ningú poc satisfet. Sempre transmet il·lusió, crea un entorn màgic en el qual inclou la bellesa, l'elegància i un estil únic. La dona vestida per Rosa Clará ha constituït un nou perfil de núvia; les dones es volen casar amb un vestit que defineixi la seva personalitat i gràcies a Rosa Clará i la màgia de la seva costura fa els somnis de les núvies realitat.

En tan sols quinze anys s'ha constituït com la primera marca nupcial de prestigi a nivell mundial. Des del principi, Rosa Clará va basar la seva estratègia en dissenyar les seves pròpies col·leccions de moda nupcial i en crear un nou concepte de llicències amb altres dissenyadors de moda.

Compta amb més de 100 botigues i més de 1500 punts de venda multimarca repartits en 47 països.

Les tres línies que es troben en aquesta firma són: *Rosa Clará*, *Soft by Rosa Clará* i *Two by Rosa Clará*.

El seu objecte social és la fabricació, la comercialització, la importació i l'exportació de peces de vestir i dels seus complements.

Rosa Clará està classificada dins de la llista d'activitats econòmiques CNAE (Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques) 2009 amb:

- Comerç al detall de productes tèxtils en establiments especialitzats.
- Comerç al detall d'altres articles d'ús domèstic en establiments especialitzats.
- Comerç al detall, excepte vehicles de motor i motocicletes.

D'entre els balanços disponibles, l'últim es va dipositar al registre mercantil el 2016.

Vestits de dones conegudes fets per Rosa Clará:

Imatges 27 i 28: Vestit de núvia de Marta Castro

Imatge 29: Paulina Rubio lluint el seu vestit de núvia fet per Rosa Clará

Imatge 30: Paulina Rubio amb la dissenyadora Rosa Clará

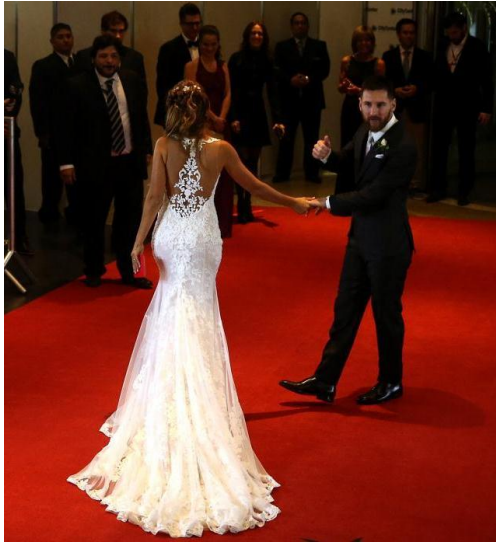

Imatges 31 i 32: Paula Echevarría lluint el seu vestit de núvia fet per Rosa Clará

Imatge 33: Núria Cunillera amb el vestit de boda fet per Rosa Clará

Imatge 34: Disseny del vestit de Núria Cunillera per Rosa Clará

Imatges 35 i 36: Vestit de núvia d'Antonella Rocuzzo fet per Rosa Clará

7.1.1 Col·lecció Rosa Clará 2017:

VESTIT D'ALTA COSTURA AMB ESCOT BRODAT ROSA CLARÀ

Encaix de cotó pel cos i mikado per donar volum i consistència a la faldilla. Nova col·lecció de Rosa Clará 2017

VESTIT DE COSTURA DE LLIGATS DE PIQUÉ ROSA CLARÀ

La elecció dels teixits, sempre apostant per la màxima qualitat, és un dels trets d'identitat de la firma Rosa Clarà

VESTIT DE CREPÈ ESCOT BARCA ROSA CLARÀ 2017

Elegant i sensual vestit que realça les línies femenines, elaborat amb teixit de crepè i escot de barca.

VESTIT DE GASA RÚSTIC AMB ESCOT I ESQUENA EN FORMA DE PIC

Teixit de màxima qualitat per aconseguir un resultat espectacular en aquesta nova col·lecció de vestits de núvia 2017 de Rosa Clarà

VESTIT DE MIKADO AMB COLL RODÓ ROSA CLARÀ TWO 2017

Vestit dissenyat a Mikado,
amb un gran llaç a la cintura i
faldilla voluminosa, per a
sentir-te com una autèntica
princesa.

VESTIT DE MUSSELINA DE SEDA I PEDRERIA ROSA CLARÀ 2017

Elegant vestit que realça la
figura femenina, amb detalls
de pedreria i amb cintura
remarcada.

VESTIT D'OTOMÀ AMB ESQUENA BRODADA

Un dels dissenys més
espectaculars de la nova
col·lecció de vestits de núvia
de Rosa Clarà 2017, amb el
detall de l'esquena brodada.

VESTIT SILUETA DE CREPÈ
ESCOT BARCA ROSA CLARÁ
2017

Vestits que enamoren a la
primera mirada, amb detalls
cuidats.

VESTIT DE CALAT ROSA
CLARÁ TWO 2017

Vestit inclòs a la nova
col·lecció de Rosa Clará Two
per a vestir les núvies amb un
look ideal per a la pròxima
temporada.

NERI

Vestit de núvia clàssic de
costura curt, de guipur de cotó
mat amb flors, de color
natural.

Des de 2.690,00€

NÀPOLS

Vestit de núvia lleuger de mussolina de seda prisada, amb escot xemeneia sense mànigues, esquena pronunciada i faixí amb llaç, tall a la cintura, de color natural.

Des de 2.760,00€

NESGA

Vestit de núvia silueta de crepè amb escot barca i gran llaç d'organdí de seda, de color natural.

Des de 2.380,00€

ORDAZ

Vestit de núvia clàssic de costura de mikado amb coll rodó i esquena descoberta, de color natural.

Des de 1.690,00€

ONIX

Vestit de núvia clàssic amb cua de costura amb cos de blonda i pedreria, faldilla de gazar, escot de cor i tall a cintura, de color rosa i natural.

Des de 1.740,00€

7.2 2a EMPRESA: PRONOVIAS

PRONOVIAS

BARCELONA

Pronovias és una empresa familiar catalana de confecció de vestits de núvia fundada a Barcelona el 1922.

El 2012 comptava amb 200 botigues (93 pròpies, i 107 franquícies) i tenia presència a 103 països. El 2011 la cadena va obrir botigues a Mèxic DF, Santiago de Xile, Rio de Janeiro, São Paulo, Tòquio i Seül, així com a Qatar, Turquia, Aràbia Saudita i Jordània. El 2012 tenia previst obrir 30 botigues més, situades a Veneçuela, Equador, Rússia, Romania i Istanbul, entre altres llocs.

A Europa, Pronovias ha crescut a través de botigues pròpies i utilitza la fórmula de la franquícia per a països amb cultures empresarials diferents. El 72% de la facturació procedeix de l'exterior. Les seves marques són *Pronovias*, *St. Patrick*, *It's My Party*, *Les Accessories*, *Elie Sab*, *La Sposa*, *Atelier Diagonal* i *White One*.

Pronovias té el seu origen en *El Suizo*, una botiga especialitzada en encaixos, brodats i teixits de seda fundada el 1922 per Alberto Palatchi Bienveniste, que es va instal·lar a Barcelona procedent de Turquia. La petita tenda anomenada *El Suizo* més tard es va transformar en un taller, Sant Patrick.

El 1964 l'empresa inicia una nova etapa. Comença obrint botigues a Barcelona i en altres punts d'Espanya i es llança a vestir les núvies *prêt-à-porter*.

El 1969, Alberto Palatchi Ribera, nascut a Barcelona el 1949, fill del fundador de l'empresa, va ser nomenat director general i l'empresa prendrà un nou rumb.

Juntament amb la seva esposa, Susana Gallardo, amb la qual va tenir tres fills (Gabriela, Alberto i Marta) impulsa i modernitza la signatura fins a convertir-la en una de les empreses de moda més destacades del món. A més Alberto Palatchi, s'ha convertit en un gran inversor.

Des del anys 70, *Pronovias* compta amb una xarxa de 79 franquícies amb les quals, mantenint els valors i la manera de fer de les seves botigues, garantitza una experiència de compra única que arriba a tots els racons del món.

La firma compta a més amb 44 botigues pròpies a les principals capitals de moda.

El 2001 va inaugurar una *flagship store* a París. Més tard va continuar amb Londres, amb un primer local en un edifici victorià situat a New Bond Street.

Va ser el 2008 quan van obrir una botiga en un immoble de set pisos situat al carrer 52 entre la cinquena avinguda i Madison.

En aquest mateix any es van incorporar al mercat de Dubai i Mèxic. A Milà al 2009, Tokio al 2011 i finalment Roma, Brussel·les i Berlín al 2015.

Pronovias té com a objecte social la moda nupcial.

La financera *Pronovias SA* està classificada dins de la llista d'activitats econòmiques de CNAE (Classificació Nacional d' Activitats Econòmiques) 2009 com:

- Comerç al detall de peces de vestir en establiments especialitzats
- Comerç al detall d'altres articles en establiments especialitzats
- Comerç al detall, excepte vehicles de motor i motocicletes

L'empresa té un dimensió per empleats de més de 250. D'entre els balanços disponibles, l'últim es va dipositar en un registre mercantil al 2016.

Evolució d'empleats

ANY	FIXES	EVENTUALS
2012	88,10 %	11,89 %
2013	87,77 %	12,22 %
2014	87,94 %	12,05 %
2015	87,83 %	12,16 %
2016	92,97 %	7,02 %

Les vendes aportades al balanç són d'entre 6 i 30 milions d'euros.

Evolució de vendes

ANY	VARIACIÓ
2014	-----
2015	-2,59%
2016	10,26%

7.2.1 Col·lecció Pronovias 2017:

RAINE

Aquest vestit sirena de tall a la cintura aconsegueix crear un efecte de dos peces. La faldilla s'obre al centre de la cama per aportar més sensualitat a la peça. Un altre detall és l'espectacular cos en tul de cristall i aplicacions de fil i pedreria que s'uneixen amb l'escot, l'esquena i les mànigues llargues.

ESTELA

Un vestit de novia sexy, amb aires romàntics i d'estil sirena. Destaca pel seu atrevit escot en forma de pic tant en la part de davant com en la de darrera. Una singular barreja de guipur, tul i encaix amb motius florals que decoren la silueta femenina.

DRÏDA

La silueta s'estilitza accentuant la feminitat d'aquest espectacular disseny de sirena. Un vestit que combina el volum de la part baixa de la faldilla amb els malucs i el cos cenyit.

A més, l'escot de cor i l'esquena recta accentuen la feminitat de qui el porta. El teixit d'encaix i de tul tenen llum pròpia, gràcies a les aplicacions de pedreria que es troben per tot el vestit.

DONCELLA

El drapejat i els volants es combinen en aquest sensacional vestit de núvia princesa, de tall a la cintura i efecte dos peces. És un vestit que combina el minimalisme d'un escot banyera, amb una faldilla amb volum en organdí. Un preciós cinturó de pedreria aporta molta brillantor a aquest disseny.

DEINA

Increïble vestit de núvia curt amb faldilla amb vol i butxaca. Té un cos cenyit amb un escot de pic; el teixit té tot el protagonisme. Un organdí clàssic que contrasta amb les línies més actuals i juvenils del disseny.

CHENO

Vestit de núvia amb una voluminosa faldilla amb capes de tul, té el tall a la cintura i l'escot de forma de pic. L'esquena està tancada amb tul brodat i aplicacions de *chantilly* i pedreria. Un vestit de núvia que combina les transparències del teixit amb la majestuositat del tul.

7.3 3a EMPRESA: RAIMON BUNDÓ

Al 1968 Raimon Bundó, fundador de l'empresa, va ser un dels pioners en proposar el concepte prêt-a-couture, és a dir, de combinar l'alta costura amb la producció industrial. Amb aquest sistema, els dissenyadors modifiquen per a cada client el patró industrial i poden produir en sèrie al sector nupcial.

RAIMON BUNDÓ novias

L'empresa es caracteritza pel disseny i fabricació artesanal dels vestits de núvia, cosa que fa que tots els seus vestits es confeccionin a mida i per encàrrec; és gràcies a això entre d'altres coses que l'empresa ha aconseguit convertir-se en un dels referents de la moda nupcial a nivell nacional i internacional. La marca està present en més de 200 punts de venda a 20 països i 4 continents, distribuïts en exclusiva en botigues multimarques i a la *flagship store* ubicada a l'Avinguda Diagonal de Barcelona.

Dels dissenys se n'encarregava i se n'encarrega Cristina Arana, la muller de Raimon Bundó.

El seu disseny innovador crea tendència i busca camins diferenciadors per oferir a les seves clientes opcions especials i originals.

Són les dissenyadores juntament amb la resta del seu equip el pilar bàsic d'aquesta firma; liderat per Cristina Arana i Ivonne Ruiz que posen tota la seva passió en les seves col·leccions.

La col·lecció de Raimon Bundó neix de la màxima senzillesa, bellesa i harmonia que mai hagi manifestat en els seu dissenys; és per això que per fer un homenatge a aquests gairebé 50 anys de trajectòria de l'empresa, han volgut extreure els dissenys que millor defineixen la seva història. Per a fer-ho, han utilitzat tots i cada un dels materials

que han identificat la firma des dels seus inicis: els teixits més emblemàtics (tuls, seda natural, gases...) amb brodats de pedreria, ja que d'aquesta manera també es fa honor al disseny actual...

La firma catalana, ara en mans de Raimon Bundó fill, va anar creixent en les dècades dels 70 i dels 80. Avui en dia té una producció de 10.000 vestits a l'any, confeccionats de forma artesanal, a Espanya i sempre amb teixits europeus (que es venen en les 200 botigues d'arreu del món). Hi han passat les més respectades agulles de firmes com Pertegaz o Santa Eulàlia fins a convertir-se en un referent que, des de la seva fundació el 1968, ha inspirat als seus dissenys sempre en el món de l'art.

7.3.1 Col·lecció vestits de núvia Raimon Bundó 2017:

ILUSTRE

PALAU

PARMA

IBIS

ADORE

DEIDE

7.4 4a EMPRESA: NOVIA D'ART

NOVIA D , ART

Té una antiguitat de 41 anys. Va ser constituïda el 17 de febrer de 1977 per la Marta Rosa Raich Farré, que és l'administradora, la gerent i directora financera de l'empresa. Té com a objecte social la confecció de vestits de núvia.

Novia D'art està classificada dins de la llista d' activitats econòmiques CNAE (Classificació Nacional d' Activitats Econòmiques) 2009 amb:

- Confecció d'altres peces de vestir i accessoris
- Confecció de peces de vestir, excepte de pelleteria
- Confecció de peces de vestir

L'empresa té entre 5 i 25 empleats. D'entre els balanços disponibles, l'últim es va dipositar en el registre mercantil al 2016.

Evolució d'empleats

ANY	FIXES	EVENTUALS
2012	100,00 %	0 %
2013	100,00 %	0 %
2014	100,00 %	0 %
2015	100,00 %	0 %
2016	100,00 %	0 %

Les ventes aportades al balanç són d'entre 0,6 i 1,5 milions d'euros

Evolució de vendes

ANY	VARIACIÓ
2014	-----
2015	1,61%
2016	-22,45%

7.4.1 Col·lecció vestits Novia D'art 2017:

ZINGARA

ROMY

NILO

ASTRID

AINA

GINEBRA

8. CONCLUSIÓ

Sí, vull! és el treball resultant de la meva recerca sobre el matrimoni i la consideració de la dona al llarg de la història. És també el treball d'investigació sobre els vestits que la núvia ha utilitzat per casar-se i de les tendències en la moda actual. Però és també un homenatge a totes les dones que al llarg del temps i en diverses cultures no han tingut la llibertat de poder dir de cor "Sí, vull!

La meva font principal ha estat internet (sobretot pàgines web en anglès i castellà). He hagut de contrastar i comprovar la informació de les diferents pàgines web per tal de saber si era certa o falsa, ja que he trobat diferents versions.

L'inici del treball va ser la part més feixuga, ja que tenia moltes idees, anava buscant informació molt diversa i no acabava de veure una línia d'investigació marcada; realment no sabia per on començar.

Vaig haver de començar a acotar el tema i em vaig centrar en la informació sobre l'origen del matrimoni, del qual he explicat la definició i l'origen del terme, que fa referència al dret que adquireix la dona que el contrau per a poder ser mare dins de la legalitat. A les característiques generals s'explica que als països occidentals se sol distingir entre matrimoni religiós i civil; el primer defensa que el matrimoni forma part de la naturalesa tal i com diu el llibre del Gènesi i el segon defensa que el matrimoni és una forma jurídica que implica un reconeixement de drets legalment definits. Tot i els diferents punts de vista, el matrimoni es considera una institució important perquè contribueix a definir l'estructura de la societat. Per desgràcia, existeixen els matrimonis concertats en els quals els cònjuges no tenen llibertat per decidir amb qui casar-se sinó que són els familiars els qui ho decideixen.

L'evolució històrica del matrimoni comença a l'antiga Grècia, on el matrimoni s'entén com a símbol per a perpetuar el culte domèstic. Les dones, a diferència dels homes només eren buscades per continuar amb la casa i els fills, però en canvi els homes es consideraven el pilar més important del patrimoni familiar i a més, eren necessaris per fer de soldats.

De l'antiga Grècia passem al matrimoni egipci i al romà, on la institució ha variat molt al llarg de la història (evoluciona de pagà a cristià, però també en la seva estructura jurídica). Després podem veure que l'Església regula el matrimoni per donar resposta a una sèrie de problemes socials bàsics. Al llarg de l'Edat Mitjana continua evolucionant, i així és com el matrimoni passa de ser una qüestió d'ordre privat a una d'ordre públic o el que és el mateix, de la simple voluntat entre famílies a un afer conduït per l'Església. A partir del Concili de Trento es consolida el model matrimonial eclesiàstic i el matrimoni passa a ser un sacrament; també es complicarà l'obtenció de dispenses per a celebrar matrimonis infantils.

Els capítols matrimonials són una de les institucions més característiques del dret civil català. Serveixen per a pactar la divisió dels béns tan econòmics com materials en cas de divorci entre els cònjuges. Es poden atorgar abans o després del matrimoni i cal pactar-los en escriptura pública autoritzada per un notari.

Pel que fa al Codi Civil de 1889 m'he centrat a analitzar-hi l'evolució de les lleis que fan referència al paper de la dona en el matrimoni. Ha estat una mica complicat poder fer-ne la interpretació pel llenguatge especialitzat que s'hi utilitza.

També hi ha un apartat especial sobre la dona en la família i en el matrimoni durant el franquisme en el qual es parla de la seva situació particular i es fa referència al fet que la dona no podia decidir res i estava sotmesa al pare o bé al marit. El seu paper havia de ser el de la mestressa de casa i encarregada dels fills.

A continuació, ja passem a la part del treball que explica l'evolució dels vestits de núvia des dels seus orígens fins a l'actualitat. Ho he fet parlant de diferents èpoques ja que cada una d'elles té unes característiques específiques. Per a cada etapa hi ha una imatge en què s'hi veu clarament quines eren les característiques de la moda nupcial d'aquell moment. Algunes de les fotografies són dels vestits de núvia de dones conegudes al llarg de la història.

Pel que fa al disseny dels vestits, he explicat què cal tindre en compte per aconseguir lluir de la millor manera el vestit de núvia: tipus de vestit segons el cos de la dona, forma i color del vestit i el seu significat, complements diversos...

Per parlar de forma més detallada, m'he centrat en les quatre empreses catalanes dedicades a la confecció de vestits de núvia que tenen més reconeixement internacional i que realitzen més vendes. Són *Rosa Clará*, *Pronovias*, *Raimon Bundó* i *Novia d'Art*. Per contactar amb elles ho vaig fer mitjançant el correu electrònic, a través del qual els vaig demanar si seria possible que em donessin informació com ara quin havia estat i era el creixement de l'empresa, la facturació, el nombre de vendes a l'any, èpoques de més moviment, vestits especials, preus mínims i màxims, import mitjà gastat en el vestit per part de les núvies... Mentre que de *Raimon Bundó* i *Novia d'Art* no vaig rebre cap resposta, per part de *Rosa Clará* i *Pronovias* em van dir molt amablement que degut a la seva confidencialitat, no podien facilitar-me la informació que els demanava i al mateix temps em van recomanar pàgines web en les quals hi trobaria informació de gran ajuda; finalment, em desitjaven molta sort en el meu projecte de final de Batxillerat.

Rosa Clará és una empresa molt reconeguda mundialment. D'ella he volgut remarcar la quantitat de dones conegudes actualment que han apostat per un disseny exclusiu de *Rosa Clará* per la seva boda. Tot seguit hi ha un conjunt dels vestits més impressionants de les seves col·leccions.

Pronovias actualment és l'empresa amb més facturació del món i el nombre de vendes per any cada vegada va més en augment. Cal destacar la qualitat de les teles emprades en els vestits de les seves col·leccions.

Pel que fa a *Raimon Bundó* m'he trobat amb grans problemes per poder copiar les imatges dels vestits de les seves col·leccions cosa que ha dificultat la meva tasca ja que he hagut de treure les imatges d'altres pàgines web que no eren l'oficial. Tot i això, cal destacar la gran varietat de vestits que té aquesta marca en totes les seves col·leccions.

Novia d'Art, tot i haver baixat en nombre de vendes, és l'empresa amb els vestits més innovadors. Tot i que en la seva web no especifiquen la descripció dels

vestits, només mirant-los es pot arribar a la conclusió que cada un d'aquests vestits té un toc que el fa diferent i especial.

Amb la realització del treball he après que la moda nupcial és tot un món. Però sobretot, amb la investigació de la història del matrimoni i del que diuen les lleis respecte al paper de la dona he pogut veure com era la societat en diferents moments i com ha anat evolucionant. Això també m'ha permès valorar que actualment som molt afortunades de viure a occident; tot i que encara cal treballar i lluitar per poder tindre igualtat en els drets, ni molt menys ens trobem en les situacions en què les dones eren infravalorades i menyspreades.

El fet de pensar que podia haver sigut jo la que hagués nascut a l'època en què tot ho decidia el marit, en què era ell el qui tenia la màxima potestat sobre els fills i la casa, en què ell era el que podia ser infidel sense cap problema i, sobretot, en què la dona no tenia la mínima llibertat de decisió fa que valori molt més la situació actual en la qual hi ha igualtat de gènere davant la llei.

És molt admirable l'actitud que tenien aquelles dones de lluitar i treballar sempre i sense parar per tirar els fills endavant.

Aquest treball també és un homenatge a totes aquelles dones que al llarg de la història s'han sentit obligades, menyspreades, utilitzades, enganyades, venudes... només pel simple fet d'haver nascut dona.

Així doncs, i ja per acabar, la valoració que trec d'aquest treball de recerca és molt positiva perquè m'ha aportat coneixements que no tenia i m'ha ajudat a aclarir qüestions que no sabia. Tot i que reconec que he hagut d'invertir moltes hores, molt d'esforç i molta paciència per a la seva realització em sento recompensada i molt orgullosa de la feina que he fet.

9. WEBGRAFIA

- <https://www.theguardian.com/global-development/ng-interactive/2014/feb/04/womens-rights-country-by-country-interactive>: Gràfic interactiu on hi ha els drets de les dones a diferents països del món
- http://www.rosasanchis.cat/valencia/quest_trobairitz/textos_proces/dona_edmi.htm: Situació de la dona a l'edat mitjana
- <http://www.endvawnow.org/es/articulos/766-igualdad-de-derechos-y-responsabilidades-en-el-matrimonio.html>: ONU dones
- <http://blog.firabarcelona.com/?p=1998&lang=ca>: Història dels vestits resumida
- <http://www.curiositats.cat/perque-els-vestits-de-nuvia-son-blancs/>: Sentit dels colors dels vestits
- <http://www.viaempresa.cat/ca/notices/2016/04/els-paisos-que-mes-gasten-en-vestits-de-nuvia-18793.php#>: Economia dels vestits de núvia en diferents països
- <https://prezi.com/urcl9wz1607f/tr-nuvies/>: Prezi nuvies
http://www.ellahoy.es/bodas/fotos/vestidos-de-novia-rosa-clara-fotos-coleccion-2017_19941_2.html: Rosa Clará vestits
- <http://totnuvis.net/blog/modatendenciasipreus/>: Pàgina web de les tendències de l'any
- <http://www.elpuntavui.cat/article/4-economia/18-economia/401163-el-sector-de-la-moda-de-nuvia-catala-festeja-el-mercat-brasiler.html>: Notícia amb l'economia de les empreses de Catalunya
- <https://sites.google.com/site/diferentsformesdelcosdeladona/>: Explicació dels diferents cossos de la dona
- <https://es.statista.com/portal-estadistico/>: Pàgina web que proporciona gràfics i estadístiques de les diferents empreses de vestits de núvia
- <https://es.statista.com/buscar/?q=empresas+de+vestidos+de+novia&category=1170&subCategory=1501>: Empreses de moda nupcial estadístiques
- <https://www.zankyou.es/tiendas-novia/cataluna>: Web que dona les millors opcions per preparar una boda

- <https://www.modaes.es/back-stage/moda-nupcial-que-cuanto-como-y-donde-en-un-sector-de-suma-cero.html>: Moda nupcial
- <https://www.infobae.com/tendencias/lifestyle/2017/06/26/quien-es-rosa-clara-la-disenadora-que-eligio-antonella-roccuzzo-para-su-vestido-de-novia/>: Enllaç a una pàgina on s'enumeren tots els vestits que ha fet Rosa Clarà a núvies conegudes
- https://www.vanitatis.elconfidencial.com/noticias/2014-11-09/rosa-clara-la-vestidora-de-novias-que-no-asiste-a-las-bodas_439967/: Detalls sobre Rosa Clarà i la seva vida privada
- <http://www.raimonbundo.com/index.php>: Raimon Bundó
- <https://www.rosaclara.es/ca/coneix-rosa-clara/>: Rosa Clarà
- <https://www.hola.com/biografias/rosa-clara/>: Biografia Rosa Clarà
- <http://noviadart.com/es>: Novia d'art
- <https://www.pronovias.com/es/>: Pronovias
- <https://www.idescat.cat/pub/?id=mat&n=277>: Pàgina web d'estadística de Catalunya
- <https://www.idescat.cat/serveis/premsa/NPMNPmatrim2011.pdf>: Taules sobre la nupcialitat de Catalunya (2011-12)
- <http://www.guianupcial.com/documentacio-boda-que-de-fer-per-casar-te/> Documentació de la boda segons el casament; Catalunya
- <http://totnuvis.net/calendaricasament.htm>: Passos a seguir per un casament català
- <http://dones.gencat.cat/ca/institut/normativa/estatut/>: Institut Català de les dones
- <http://www.blancexperience.cat/2013/09/tradicions-i-simbolismes-als-casaments/>: Pàgina web que explica les tradicions i els rituals d'un casament a Catalunya
- <http://www.elle.es/moda/novias/g559006/vestidos-novia-famosas/>: Dones cèlebres vestides de núvies
- <http://www.eltiempo.com/archivo/documento/MAM-221724>: Article d'una llei sobre el matrimoni

- <https://www.modaes.es/visor-online.php?id=60&name=Modaes.es+Dossier++Moda+Nupcial#11>: Document en pdf sobre tot relacionat amb les bodes a Occident en especial a Espanya
- <https://www.rosaclaras.es/ca/informacio-legal/#protection>: Per contactar amb Rosa Clarà
- <https://www.hispabodas.com/vestidos-de-novias/fotos-famosas-vestidas-por-rosa-claras#titulo>: Fotos dones famoses vestides de núvies per Rosa Clarà
- <http://www.lavanguardia.com/vida/20170427/422091035098/raimon-bundo-celebra-50-anos-con-una-coleccion-que-recupera-su-trayectoria.html>: Notícia Vanguardia 50 anys Raimon Bundó
- <http://ycom.cat/xarxa/la-homosexualitat-al-mon-estadistiques-i-mapes/>: Pàgina web on hi ha mapes i estadístiques sobre els matrimonis homosexuals
- <http://blocs.xtec.cat/mariaclara/la-seccion-femenina/45-el-model-de-dona-de-la-seccion-femenina/454-la-dona-en-la-familia-i-el-matrimoni/>: Paper de la dona en la família i en el matrimoni; postguerra
- <https://guiaempresas.universia.es/FINANCIERA-PRONOVIAS.html>: Universia, pàgina web on hi ha dades sobre les empreses de tot l'Estat Espanyol; Empresa Pronovias
- <https://guiaempresas.universia.es/ROSA-CLARA.html>: Universia, pàgina web on hi ha dades sobre les empreses de tot l'Estat Espanyol; Empresa Rosa Clarà
- <https://guiaempresas.universia.es/NOVIA-DART.html>: Universia, pàgina web on hi ha dades sobre les empreses de tot l'Estat Espanyol; Empresa Novia D'art
- http://www.weddingdressexpert.co.uk/dress-gallery/page/3/?filtering=1&filter_designer=397: Pàgina web on hi ha vestits de totes les cases de moda nupcial

ANNEX

Dades població Catalunya:

Actualment, a Catalunya hi ha 7.522.596 persones, de les quals 3.697.368 són homes i 3.825.228 dones en data 1.1.2017. Del total, 5.932.357 tenen més de 19 anys, per tant, parlem de 1.590.239 persones de menys de 19 anys.

Taula dels matrimonis segons el tipus de celebració

	Catòlic	Altres religions	Exclusivament civil	Total
2016	3757	221	24653	28631
2015	4083	207	23302	27592
2014	4343	198	22282	26823
2013	4262	189	21593	26044
2012	5360	224	21774	27358

Font: 2012-2015: Idescat, a partir del Moviment Natural de la Població de l'INE (Institut d'Estadística de Catalunya) de Catalunya

Podem observar com des del 2012, el nombre de casaments catòlics ha anat disminuint, tot i que el nombre de casaments fets exclusivament pel civil, ha augmentat. Potser cal atribuir-ho a un canvi de sensibilitat pel que fa a la religió; a nivell general sembla que hi ha més ateisme.

La taula és del 2012-16, extreta de l'INE (Institut d'Estadística de Catalunya) i es pot veure com el nombre de casaments anuals ha anat variant durant aquests anys. Respecte del 2012 la quantitat de matrimonis total ha augmentat després de passar per un parell d'anys (2013-2014) en què va disminuir, possiblement per la crisi econòmica.

	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	Total
2016	1121	1365	1403	2673	2691	3680	4268	1124	4022	2901	1902	1481	28631
2015	1091	1269	1543	2028	2833	3416	3917	1455	3614	3139	1836	1451	27592
2014	1049	1197	1510	1786	2841	3581	3750	1524	3675	2833	1705	1372	26823
2013	1107	1310	1582	2046	2622	3713	3407	1424	3424	2408	1726	1275	26044
2012	1074	1220	1740	1915	2667	4055	3610	1299	3837	2676	1872	1393	27358

Taula de matrimonis segons el mes de celebració

En aquesta taula extreta de l'INE (Institut d'Estadística de Catalunya) hi ha representades el nombre de celebracions segons el mes i segons l'any. S'hi pot observar quins són els mesos de l'any en què hi ha més casaments a Catalunya (juliol, setembre i octubre). En canvi, el gener, l'agost i el febrer són els mesos en què menys casaments hi ha.

Matrimonis segons el tipus i el mes de celebració Catalunya. 2016

	Catòlic	Altres religions	Exclusivament civil	Total
Gener	50	11	1.060	1.121
Febrer	50	15	1.300	1.365
Març	78	12	1.313	1.403
Abril	335	24	2.314	2.673
Maig	367	11	2.313	2.691
Juny	596	33	3.051	3.680
Juliol	669	19	3.580	4.268
Agost	273	14	837	1.124
Setembre	700	26	3.296	4.022
Octubre	452	30	2.419	2.901
Novembre	113	16	1.773	1.902
Desembre	74	10	1.397	1.481
Total	3.757	221	24.653	28.631

Font: Idescat. Estadística de matrimonis

Les dades de l'any 2016 són provisionals.

Matrimonis segons el tipus i el mes de celebració

Taula de matrimonis segons el mes i el tipus de celebració

En aquesta taula del 2016 hi ha representat el nombre de matrimonis que hi va haver durant aquell any segons el tipus (catòlic, civil o altres) i segons el mes de celebració a Catalunya. Podem destacar que el mes amb més matrimonis de tipus civil és el juliol mentre que pels matrimonis catòlics és el setembre. Pel que fa als matrimonis d'un altre tipus, el mes amb major nombre de matrimonis és el juny tot i que no presenta una gran diferència amb els altres mesos.

Edat home	Edat dona													Total
	Menys de 15 anys	De 15 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	De 30 a 34 anys	De 35 a 39 anys	De 40 a 44 anys	De 45 a 49 anys	De 50 a 54 anys	De 55 a 59 anys	De 60 a 64 anys	De 65 a 69 anys	De 70 anys i més	
Menys de 15 anys	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
De 15 a 19 anys	0	6	13	4	1	1	0	1	0	0	0	0	0	26
De 20 a 24 anys	0	50	282	141	54	18	7	1	0	1	1	0	0	555
De 25 a 29 anys	0	53	509	2072	628	121	47	10	2	2	1	1	0	3446
De 30 a 34 anys	0	19	246	2082	3431	825	156	50	13	5	1	1	3	6832
De 35 a 39 anys	1	8	86	726	2218	2506	617	118	26	9	2	2	2	6321
De 40 a 44 anys	0	0	37	183	670	1478	1395	342	70	11	3	1	2	4192
De 45 a 49 anys	0	0	9	58	166	434	758	602	196	38	14	0	1	2276
De 50 a 54 anys	0	2	2	25	66	150	293	454	421	105	30	10	2	1560
De 55 a 59 anys	0	1	7	13	22	56	121	215	301	222	53	5	1	1017
De 60 a 64 anys	0	0	2	4	13	30	50	94	164	159	99	24	4	643
De 65 a 69 anys	0	0	1	4	4	11	22	50	75	105	87	48	7	414
De 70 anys i més	0	0	2	5	2	8	14	17	44	58	63	49	67	329
Total	1	139	1196	5317	7275	5639	3480	1954	1312	715	354	141	89	27612

Taula segons l'edat tant de l'home com de la dona a l'hora de casar-se

En aquesta taula del 2016 de l'INE (Institut d'Estadística de Catalunya) s'hi pot veure el nombre de casaments que hi ha depenent de l'edat que tinguin els cònjuges. Primer de tot, quan tant l'home com la dona tenen entre 30 i 34 anys és quan es produeixen més casaments. La franja d'edat en què tant les dones com els homes es casen amb més freqüència és entre el 25 i els 45. Cal destacar que a Catalunya hi va haver 27 casaments en els quals el marit era menor de 19 anys i 140 casaments en els quals les mullers eren noies menors de 19 anys.